

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2014

MARKÉTA VÍTKOVSKÁ

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

KOMUNIKACE A LIDSKÉ ZDROJE

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE/TITLE OF THESIS

Česká televize jako médium veřejné služby/Czech Television as a medium of public services

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

Červen / 2014

JMÉNO A PŘÍJMENÍ / STUDIJNÍ SKUPINA

Markéta Vítkovská / KLZ8

JMÉNO VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Mgr. Iva Horálková

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Prohlašuji tímto, že jsem zadanou bakalářskou práci na uvedené téma vypracovala samostatně a že jsem ke zpracování této bakalářské práce použila pouze literární prameny v práci uvedené. Jsem si vědoma skutečnosti, že tato práce bude v souladu s § 47b zák. o vysokých školách zveřejněna, a souhlasím s tím, aby k takovému zveřejnění bez ohledu na výsledek obhajoby práce došlo.

Prohlašuji, že informace, které jsem v práci užila, pocházejí z legálních zdrojů, tj. že zejména nejde o předmět státního, služebního či obchodního tajemství či o jiné důvěrné informace, k jejichž použití v práci, popř. k jejichž následné publikaci v souvislosti s předpokládanou veřejnou prezentací práce, nemám potřebné oprávnění.

Datum a místo: 27. 4. 2014, Beroun

podpis studenta

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala vedoucí bakalářské práce, za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytla při zpracování mé bakalářské práce.

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SOUHRN

1. Cíl práce:

Hlavním cílem práce je posoudit, zda Česká televize jako médium veřejné služby plní svou funkci.

2. Výzkumné metody:

- literární rešerše, SEM (Search Engine Marketing);
- pozorování;
- komparace;
- dotazování;
- primární data: dotazníkové šetření;
- výběrová metoda respondentů: záměrný úsudkový výběr, technika vhodné příležitosti;
- vyhodnocování primárních dat statistickou metodou I. stupně.(absolutní četnosti, relativní četnosti, statistická deskripce, grafická deskripce);
- sekundární data: Výroční zprávy České televize, data Asociace televizních organizací a analýzy společnosti Media Tenor.

3. Výsledky výzkumu/práce:

Na základě zjištěných skutečností vycházejících z komparace sekundárních dat a skutečného naplňování veřejné služby Českou televizí, lze konstatovat, že Česká televize dodržovala zákon a jako médium veřejné služby plnila své poslání. Toto zjištění potvrdil i kvantitativní výzkum, který byl realizován pomocí dotazníkového šetření. Ze subjektivních názorů zkoumaného vzorku respondentů vyplynulo, že Česká televize naplňuje službu veřejnosti a má své opodstatnění. V tomto případě však byly zaznamenány jisté nedostatky, zejména v oblasti vzdělávání a kultury, dále v souvislosti s nabídkou pořadů České televize a množstvím prostoru určeného pro diskuzi a konfrontaci nejrůznějších názorů.

4. Závěry a doporučení:

Česká televize jako médium veřejné služby plní své poslání a dodržuje zákonem stanovené požadavky. Výsledky výzkumu však ukázaly jisté nedostatky. Na základě těchto zjištění by Česká televize měla:

- posílit oblast vzdělávání, zejména dokumentární tvorbou zaměřenou na umění, média a humanitní vědy;
- obohatit nabídku programů o původní českou tvorbu;
- nabídnout více premiér ve vysílání a vyvarovat se přílišnému využívání archivních fondů, nabízet pořady, které jiné televize nevysílají;
- poskytovat divákům ještě více informací, zejména ze zahraničí;
- nadále zvyšovat kvalitu svého zpravodajství a poskytovaných informací;
- přehodnotit otázku financování a přejít k takovým úsporným opatřením, jež nebudou mít vliv na kvalitu poskytovaných služeb občanům.

KLÍČOVÁ SLOVA

Média, mediální systém, veřejnoprávní vysílání, Česká televize, dotazník.

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

SUMMARY

1. Main objective:

The main aim is to evaluate whether the Czech Television as a public service medium performs its function.

2. Research methods:

- literary research, SEM (Search Engine Marketing);
- observation;
- comparison;
- questioning;
- primary data: questionnaire survey;
- selection method of the respondents: deliberate, judgmental selection, technique of appropriate opportunities;
- Evaluation of primary data by the statistical method of the first level. (Absolute frequency, relative frequency, statistical description, video description);
- Secondary data: Annual reports of the Czech television, data of Association of Television Organizations and analysis by Media Tenor company.

3. Result of research:

Based on the findings, following from a comparison of secondary data and the actual fulfillment of public service by the Czech TV, it can be said that Czech TV met the law (the legal conditions) and as a public service media fulfilled its mission. Those findings were confirmed also by quantitative research that was conducted through a questionnaire. From the subjective opinion of the examined sample of the respondents, it follows that Czech Television fulfills a public service and it has its justness. In this case, however, some shortcomings were noted, particularly in the area of education and culture, as well as in connection with Czech Television programs and the amount of space designated for discussion and confrontation of various opinions.

4. Conclusions and recommendation:

Czech Television as a medium of public service fulfills its mission and complies with statutory requirements. However, research results have shown some weaknesses. Based on these findings Czech TV should:

- Strengthen education, especially documentary filmmaking, focusing on the arts, media and humanities;
- Enrich the range of programs on Czech original creations;
- Offer more premier broadcasting and avoid excessive use of archival collections, offering programs that do not emit (emit is not the right word) other television;
- Provide viewers more information, especially from abroad;
- Continue to improve the quality of their news and information provided;
- Reconsider the question of funding and apply such austerity measures which will not affect the quality of services provided to citizens.

KEYWORDS

Media, media system, public broadcasting, Czech Television, questionnaire.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

JEL CLASSIFICATION

D830 Search; Learning; Information and Knowledge; Communication; Belief
L820 Entertainment; Media

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Vysoká škola ekonomie a managementu
Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Markéta Vítkovská
Studijní program:	Ekonomika a management
Studijní obor:	Komunikace a lidské zdroje
Studijní skupina:	KLZ 08
Téma:	Vývoj veřejnoprávních médií v ČR
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	<ol style="list-style-type: none">1. Úvod.2. Teoreticko-metodologická část práce. Vymezení základních pojmů a metod.3. Analytická/praktická část. Charakteristika zkoumaného jevu, analýza, výzkum.4. Závěr.
Seznam literatury: (alespoň 4 zdroje)	ČICHOVSKÝ, L., FRIML, K., MAREK, A., KREJČÍ, A., STROMKO, B. Masová, mediální a marketingová komunikace. 1. vydání. Praha: VŠEM, 2011. 317 s. ISBN 978-80- 86730-69-1. MCQUAIL, D. Úvod do teorie masové komunikace. 3.vyd. Praha: Portál, 2007. 216 s. ISBN 978-80-7367-338-3. JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. Media a společnost. 1.vyd. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. Masová média. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 416 s. ISBN 978-80-7367-466-3.
Vedoucí práce:	Mgr. Iva Horáková

Prof. Ing. Milan Žák, CSc.
rektor

V Praze dne 1. 2. 2013

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Obsah

1 Úvod	1
2 Teoreticko-metodologická část	3
2.1 Média	3
2.2 Mediální systém v České republice	4
2.2.1 Veřejnoprávní média	4
2.2.2 Soukromoprávní média	5
2.2.3 Regulace médií	6
2.3 Česká televize	7
2.3.1 Historický vývoj České a Československé televize	8
2.3.2 Veřejná služba České televize	11
2.4 Metodologie	14
3 Analyticko-praktická část	16
3.1 Vývoj mediálního prostředí a jeho dopad na Českou televizi	16
3.2 Financování veřejné služby České televize	17
3.3 Hodnocení veřejné služby České televize pomocí sekundárních dat	18
3.3.1 Naplňování veřejné služby z hlediska Zákona o České televizi	19
3.3.2 Naplňování programové služby České televize	24
3.4 Hodnocení veřejné služby České televize pomocí primárních dat	28
3.4.1 Dotazníkové šetření a výsledky výzkumu	28
3.5 Závěrečné shrnutí, zjištěné skutečnosti a doporučení	34
4 Závěr	38
Literatura	40
Přílohy	42

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Seznam zkratk

ATO – Asociace televizních organizací

CIRCOM Regional (European Association of Regional Televisio) – Evropské sdružení regionálních televizních studií televizí veřejné služby

ČT – Česká televize

EBU (European Broadcasting Union) – Evropská vysílací unie

PBI (Public Broadcasting International) – celosvětové sdružení vysílatelů veřejné služby

Vysoká škola ekonomie a managementu

info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj inkasa televizních poplatků v letech 2006 – 2013 (v tis. Kč)	18
Graf 2 Podíl vlastní tvorby na celku vysílání ČT (v %)	22
Graf 3 Meziroční vývoj pořadů odvysílaných s titulky na programech ČT (v %)	23
Graf 4 Meziroční vývoj odvysílaných pořadů pro zrakově postižené na programech ČT	23
Graf 5 Share pro 15+ za celý rok 2013 (1.1. - 31.12.) - celý den (6:00 - 6:00)	26
Graf 6 Sledujete vysílání některých programů České televize	29
Graf 7 Který z programů České televize považujete za zdroj důležitých informací	30
Graf 8 Poskytuje Česká televize objektivní, vyvážené a všestranné informace	30
Graf 9 Nabídka pořadů České televize je vyvážená pro všechny skupiny obyvatel	31
Graf 10 Dostatečný prostor pro diskusi a konfrontaci názorů na jednotlivá témata	32
Graf 11 Přispívá významně Česká televize ke vzdělanosti svých diváků	32
Graf 12 Přispívá Česká televize k pěstování a rozvoji kultury a umění	33
Graf 13 Potřebuje Česká republika veřejnou službu České televize	33
Graf 14 Zastoupení respondentů z hlediska pohlaví	51
Graf 15 Zastoupení respondentů z hlediska věkových kategorií	52
Graf 16 Zastoupení respondentů z hlediska dosaženého vzdělání	52
Graf 17 Zastoupení respondentů z hlediska bydliště	53

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Seznam tabulek

Tabulka 1 Sledujete vysílání některých programů České televize	29
Tabulka 2 Který z programů České televize považujete za zdroj důležitých informací	29
Tabulka 3 Poskytuje Česká televize objektivní, vyvážené a všestranné informace	30
Tabulka 4 Nabídka pořadů České televize je vyvážená pro všechny skupiny obyvatel	31
Tabulka 5 Dostatečný prostor pro diskusi a konfrontaci názorů na jednotlivá témata	31
Tabulka 6 Přispívá významně Česká televize ke vzdělanosti svých diváků	32
Tabulka 7 Přispívá Česká televize k pěstování a rozvoji kultury a umění	33
Tabulka 8 Potřebuje Česká republika veřejnou službu České televize	33
Tabulka 9 Zastoupení respondentů z hlediska pohlaví	51
Tabulka 10 Zastoupení respondentů z hlediska věkových kategorií	51
Tabulka 11 Zastoupení respondentů z hlediska dosaženého vzdělání	52
Tabulka 12 Zastoupení respondentů z hlediska bydliště	53

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Seznam obrázků

Obrázek 1 Tematická struktura Událostí, Televizních novin a Zpráv (2013)	44
Obrázek 2 Struktura programových typů ČT24 2011/2010	45
Obrázek 3 Struktura programových typů České televize v roce 2010 a 2011	46
Obrázek 4 Struktura programových typů ve vysílání ČT1 v letech 2010 – 2011 (v%)	46
Obrázek 5 Struktura programových typů ve vysílání ČT2 v letech 2010 – 2011 (v%)	47
Obrázek 6 Profil programu ČT1 a ČT2 – porovnání podílu žánrů na čase v roce 2011	47
Obrázek 7 Spokojenost diváků s vysílanými pořady České televize	48

1 Úvod

Svět se neustále mění a spolu s ním se mění i média. Roste jejich vliv na veřejnost, pro kterou se stala nepostradatelným zdrojem informací, díky kterým si lidé mohou utvářet názor a pohled na okolní svět. Tyto informace však mohou být mnohdy zkreslené a neobjektivní. Zárukou kvality informací by měla být veřejnoprávní média. Ta jsou ve vyspělých zemích považována za součást moderní společnosti a slouží k plnění kulturních, společenských a sociálních potřeb společnosti. Jsou to specifické organizace, které mají sloužit veřejným zájmům, demokratickému státnímu zřízení a nabízet pestrý výběr kvalitních a ověřených informací. Aby plnila dobře svoji veřejnou funkci, musí být oproštěna od veškerých závislostí na státní moci a jiných subjektech. Na evropském kontinentu mají veřejnoprávní média dlouholetou tradici. V České republice se tato média zrodila poměrně nedávno a svou pozici si teprve budují.

Téma bakalářské práce „Česká televize jako médium veřejné služby“ bylo vybráno hned z několika důvodů. Především to byla aktuálnost a závažnost tématu. Ta vychází z přesvědčení, že dnešní společnost je závislá na informacích, vědě a vzdělání. Jak již bylo řečeno, média jsou nepostradatelným zdrojem informací, ale kde mají lidé záruku, že se jedná o objektivní a nestranné informace? Média mají morální, kulturní a emocionální vliv na chování veřejnosti, jejich moc je v tomto ohledu obrovská. Pro společnost mohou být jistým přínosem, ale i hrozbou. Média jsou častým předmětem boje o ovládnutí, mohou významným způsobem manipulovat a ovlivňovat veřejné mínění. K tomu využívají právě informace, tyto informace bývají často zkreslené, subjektivní, povrchní a jinak zbarvené. Ve své podstatě to vede k celkovému poklesu úrovně sdělení, která tato média předávají. Nyní je na místě položit si otázku, proč právě vznikala veřejnoprávní média? Proč mají být kvalitní alternativou médií komerčních? Nevznikla média veřejné služby právě proto, aby nedocházelo k poklesu úrovně informovanosti veřejnosti, názorové rozmanitosti či absenci kulturních a uměleckých hodnot?

Česká televize by jako médium veřejné služby měla být garantem mnohosti a serióznosti informací. Poskytování nezkreslených, nestaraných, nezaujatých, objektivních a vyvážených informací je její službou občanům. Cílem veřejné služby České televize je podpora a udržení národní identity, společně sdílených hodnot, národní kultury a kvality informovanosti. A je tomu skutečně tak? Plní Česká televize jako médium veřejné služby své poslání? Zastávají tento názor i občané České republiky, kterým je tato služba určena? Právě odpověď na tuto otázku je hlavním cílem práce.

Za účelem naplnění hlavního cíle, je třeba získat představu o tom, co je podstatou veřejné služby České televize. Co je jejím hlavním úkolem? Kde a jak je definována? Kdo kontroluje a hodnotí její naplňování? A jaký názor má na tuto službu veřejnost? Na základě položených otázek byly stanoveny dílčí cíle, jež představují jednotlivé kroky v podobě shromáždění teoretických poznatků, formulace metodiky práce, využití sekundárních dat k porovnání skutečné činnosti České televize a zákonných požadavků

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

na veřejnou službu, získání názorů respondentů pomocí dotazníkového šetření, jeho vyhodnocení a vyvození závěrů.

Text bakalářské práce je rozdělen do čtyř základních částí. První je tvořena úvodem, zde je zdůvodněna volba tématu práce, nastíněny postupy jejího zpracování a vymezeny základní cíle. Dále následuje teoreticko-metodologická část, která vychází z aktuálních informací o stavu zkoumané problematiky. Zdrojem těchto informací je česká a světová odborná literatura, ověřené internetové zdroje a příslušné zákony. Na základě získaných podkladů jsou provedeny literární rešerše a komparace. Ty jsou zaměřené na média, mediální systém v České republice, na Českou televizi a její historický vývoj a na podstatu a úkoly veřejné služby České televize včetně norem a zásad, podle kterých má být tato služba naplňována. V závěru této části jsou zohledněny jednotlivé metody postupu zpracování práce.

Třetí, analyticko-praktická část bakalářské práce srovnává a následně hodnotí naplňování veřejné služby Českou televizí. Za tímto účelem je nejprve provedeno porovnání na základě sekundárních dat. Jeho cílem je zjistit, zda Česká televize plní to, co jí v této oblasti ukládá zákon. K tomuto účelu jsou využity Výroční zprávy České televize, data zveřejňovaná Asociací televizních organizací a analýzy společnosti Media Tenor. V rámci tohoto srovnání je také posouzena programová služba České televize, prostřednictvím které naplňuje své poslání veřejnoprávního média.

Poté je proveden kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Jeho účelem je získat názory respondentů na zkoumanou problematiku a zjistit jak oni vnímají naplňování veřejné služby Českou televizí. Na základě vybraných úkolů veřejné služby je sestaven dotazník, který respektuje obecná zásady tvorby dotazníků. Nejprve je proveden předvýzkum. Dotazování je realizováno na základě tištěné verze dotazníku pomocí písemné a osobní techniky. Získaná data jsou zpracována a vyhodnocována na základě statistických metod. Cílem praktické části je porovnat skutečnosti zjištěné pomocí oficiálních dat s tím, co ukáže výzkum, tedy se subjektivním názorem vybraného vzorku. Zjištěné skutečnosti jsou dále vyhodnoceny v kontextu práce tak, aby vedly k naplnění hlavního cíle a byla zodpovězena otázka, zda České televize skutečně slouží svým občanům a plní své poslání. Na závěr této části jsou zhodnoceny zjištěné skutečnosti a formulována doporučení. Poslední část práce tvoří závěr, zde jsou shrnuty základní výstupy práce v souladu s její strukturou.

2 Teoreticko-metodologická část

2.1 Média

Pojem média patří mezi nejpoužívanější pojmy současnosti a je možné se s ním setkat v nejrůznějších souvislostech a významech. Slovo médium pochází z latiny a znamená prostředek, prostředníka, zprostředkující činitel (Urban a kol., 2011, s. 48). Tímto pojmem lze, dle autorů, označit jak prostředky individuální komunikace (řeč, mimika), tak prostředky komunikace technické (kabelová televize, počítačová síť). Obsah a chápání tohoto pojmu v sobě nese média „tradiční“, představující například noviny, rozhlas, televizi, ale také média méně uvažovaná v podobě výstav, veletrhů, kongresů, přednášek, výkladních skříní, či obalů od výrobků a spoustu dalších podob (Urban a kol., 2011, s. 48).

Z anglického výrazu *mass media* pochází již mnohem specifitější pojem *masová média*, zkráceně *masmédia* (Urban a kol., 2011, s. 48). Masmédia jsou označením pro veřejné sdělovací prostředky a instituce s velkým počtem oslovených příjemců. (Bednařík a kol., 2011, s. 16). Klasickými masmédií jsou tisk, rozhlas, film či televize. Vedle těchto tradičních médií existují i tak zvaná nová média (www.mediar.cz). Jak dále zmiňuje zdroj, nová média jsou ta, která umožňují oboustranný pohyb informací. Informace proudí jak z médií k uživateli, tak mezi lidmi a médiem. Za nová média se považují především internetové servery, mobilní aplikace či jakékoliv novinky, které se vymykají tradičnímu rozdělení médií. Jak dále zdroj uvádí, do nových médií se pouštějí i tradiční média, kdy například na internetu a v mobilních telefonech rozvíjí interakci diváka a televize.

Média plní ve společnosti řadu funkcí, tyto funkce se mohou lišit v závislosti na typu a uspořádání společnosti, na kulturním prostředí nebo na sociálních, ekonomických a politických podmínkách (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 92). Z obecného hlediska lze funkce médií rozdělit nejprve na pozitivní a negativní a dále na zjevné a skryté (Urban a kol., 2011, s. 50). V našich podmínkách je pak možné zmínit funkci informační, sociální, kulturní, získávací a zábavní (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 92). Jak dále autoři uvádějí, míra naplňování těchto funkcí jednotlivými médii je značně individuální a odlišná.

Média působí ve společnostech, kde je moc rozdělena nerovnoměrně mezi jednotlivce, skupiny a třídy (McQuail D., 1999, s. 92). Média mají morální, kulturní a emocionální vliv na chování veřejnosti, proto jsou často považována za účinné mocenské nástroje k prosazování individuálních a skupinových zájmů (Urban a kol., 2011, s. 57). To je také důvod, proč jsou častým předmětem boje o ovládnutí a zpřístupnění, ale i předmětem regulace, jak dále autoři zmiňují.

Mediální sdělení a média jsou kontrolována z různých důvodů, například z politických, kulturních, morálních, technických či ekonomických (Urban a kol., 2011, s. 71). Jak autoři dále uvádějí, k nejvýznamnějším kritériím kontroly patří sledování ideologické vyváženosti, objektivity, nadstranicnosti, míry násilí a agresivity, dále prostoru věnovanému prezentaci minoritních hodnot, výchově, vzdělávání a socializaci. (Urban

a kol., 2011, s. 71). Konkrétní formy usměrňování pak představují legislativní regulace a samoregulace (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 93).

2.2 Mediální systém v České republice

Mediální systém představuje souhrn veškerých médií na území daného státu (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 135). V České republice se mediální systém nevyvíjel obdobně jako ve svobodných demokratických zemích. V druhé polovině 20. století se zde zformuloval „příkaznický“ systém médií, jehož hlavní role spočívala v prosazování ideologie (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 11). Tento systém byl poznamenán desetiletími cenzury totalitního režimu. (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 135). Existovala zde pouze média ve vlastnictví státu.

Od konce 80. let 20. století došlo k zásadním změnám v mediální struktuře české společnosti. Proměnou prošel nejen mediální systém a jeho regulace, ale i způsob jakým společnost začala nahlížet na média (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 11). Hned na počátku 90. let se masová média (televize, rozhlas a periodický tisk) začala rychle měnit. Došlo především k jejich obsahové proměně, kterou provázal ústup starého režimu a orientace na zájmy a potřeby posluchačů, diváků a čtenářů (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 14). Zcela zásadní proměnu prodělal systém vysílacích médií, který tvořily dvě státní instituce, a to Československý rozhlas a Československá televize (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 14). Jak dále uvádí autor, česká společnost se rozhodla vybudovat duální systém, ve kterém vedle sebe budou existovat vysílací média zřízená zákonem a média soukromá.

2.2.1 Veřejnoprávní média

Veřejnoprávní média lze definovat jako média veřejné služby. Jejich provozování je dáno ze zákona (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 135). Tato média mají jasné poslání, jak dále zmiňují autoři. Mají být kvalitní alternativou k soukromoprávním médiím, mají nabízet možnosti všeobecného kulturního rozvoje společnosti a poskytovat politický prostor ve vyvážené formě (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 135).

V demokratických zemích západní Evropy, byla vysílací média po většinu své existence předmětem regulace (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 17). Tato média byla, dle autora, buď spravovaná státem (rozhlas v předválečném Československu), nebo zřízená zákonem jako ekonomicky samostatné subjekty financované z veřejných zdrojů. Právě pro druhý zmíněný model se našlo v češtině označení média „veřejné služby“ (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 17). Vzorem tohoto uspořádání byla britská BBC, která se v roce 1927 stala prvním veřejnoprávním médiem (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 37). Po druhé světové válce se tento model rozšířil i do dalších evropských zemí (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 17). Jak dále uvádí autor, v 50. letech 20. století se začal model veřejnoprávních médií narušovat a právě ve Velké Británii se podařilo postavení médií veřejné služby prolomit. Důvodem, dle autora, byl tlak ekonomicky silných subjektů na demonopolizaci postavení těchto médií a snaha soukromých subjektů vstoupit do vysílání a vytvořit reklamní trh. Tím byl zahájen proces deregulace vysílacích médií, jeho privatizace a podřízení se tržním tlakům

(Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 17). V tomto kontextu začal v české společnosti komplikovaný proces odstátňování médií a budování duálního systému.

Odstátňením Československého rozhlasu a Československé televize vznikla ze státních médií média veřejnoprávní a současně se uvolnily kmitočty pro potencionální soukromé vysílatele (Bednařík P. a kol., 2011, s. 377).

V České republice bylo zákonem stanoveno, že do skupiny veřejnoprávních médií patří:

- Česká televize dle Zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi,
- Český rozhlas dle Zákona č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu,
- Česká tisková kancelář dle Zákona č. 517/1992 Sb., o České tiskové kanceláři (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 136).

Tato média jsou pod specifickým režimem státu a jejich provoz je většinou financován z veřejných peněz formou koncesionářských poplatků (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 136). Jejich výši a přesný účel stanoví zákon. Vedle těchto veřejných peněz se v českém systému financování veřejnoprávních médií mohou objevit i dotace ze státního rozpočtu či z Evropské Unie a také příjem z prodeje reklamy nebo z vlastní podnikatelské činnosti (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 137).

2.2.2 Soukromoprávní média

Vznik soukromých médií v českém prostoru přivedl řadu zahraničních vlastníků a s nimi i investice do nových technologií (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 15). Z tohoto důvodu je velká část českých médií ovládaná zejména zahraničními mediálními skupinami (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 136). Jako příklad autoři uvádějí tyto nejvýznamnější mediální skupiny:

- CME - Central European Media Enterprises, jenž provozuje přední televizní stanice, internetové společnosti a firmy zabývající se televizní výrobou ve střední a východní Evropě. V ČR provozuje např. TV Nova, Nova Cinema, Fanda TV, Smíchov TV, Nova Sport, MTV Czech, Nova News, Voyo Cinema (www.cetv-net.com),
- Lagardère Active ČR patří do nadnárodní Lagardère Group a je jedním z nejvýznamnějších hráčů na českém rozhlasovém trhu. Provozuje skupinu rádií např. Evropa 2, Frekvence 1, rádio Bonton, Dance Radio. Intenzivně rozvíjí i své internetové aktivity jako hudební portál koule.cz, web pro motoristy MOTOmail.cz a dětský web Pigy.cz (www.lagardere.cz),
- Ringier Axel Springer CZ je součástí švýcarsko-německé vydavatelské skupiny Ringier Axel Springer Media AG. Provozuje deníky Blesk, Sport, Aha! a časopisy Reflex, ABC, GEO, Blesk pro ženy, Blesk Hobby, Blesk zdraví, Blesk Křížovky, Nedělní Blesk Křížovky, Blesk Vaše recepty, Aha! Křížovky, Sport GÓÓÓL, Svět motorů, Auto TIP, AutoProfí (www.ringieraxelspringer.cz),
- Verlagsgruppe Passau je německý mediální koncern, kterému patří síť regionálních novin Vltava-Labe-Press, jenž vydává přes sto regionálních titulů, z toho 75 regionálních deníků, 27 týdeníků, z toho 9 samostatných a 18 vkládaných, dále bulvární celostátní deník ŠÍP (www.vlp.cz),

- Hubert Burda Media zajišťuje komerční aktivity v širokém spektru médií, celkem zastupuje 42 titulů, např. Elle, Chip, Katka (inzerce.burdamedia.cz),
- Mafra sdružuje produkty ze všech oblastí mediálního trhu – tisk, tiskárny, multimédia, např. deníky Mladá fronta DNES a Lidové noviny, bezplatný deník Metro, tiskárny v Praze a Olomouci Mafraprint, TV Óčko či iDNES.cz, lidovky.cz, AAPOPTÁVKA.CZ a další. Mediální skupinu Mafra přebíral k 10. 10. 2013 do svého vlastnictví koncern Agrofert (www.mafra.cz).

Vedle těchto mediálních skupin existují na českém mediálním trhu i skupiny s českým kapitálem. Často se však jedná o společnosti, ve kterých část podílu patří původnímu českému vlastníkovi a část má zahraniční vlastník (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 137). Jako příklad ryze české skupiny vlastnictví působící na českém trhu od roku 1995, autoři uvádějí skupinu Media Bohemia. Do této skupiny patří 31 regionálních rozhlasových stanic (např. Radio City, Rádio Blaník, Fajn Radio). Zásadní součástí skupiny je obchodní zastupitelství Media Marketing Services a.s. (zastupuje 55 rozhlasových stanic), jeho Internetová divize MMS (provozuje 18 internetových médií), Impression Media (internetové mediální zastupitelství), Audiotech s.r.o. a Allegria - Firma na zážitky s.r.o. (www.mediabohemia.cz).

Hlavním posláním soukromoprávních médií je zajišťovat investorům návratnost investic a generovat zisk (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 17). Soukromá média jsou nezávislé podnikatelské jednotky, které jsou financovány především z vlastních zdrojů, jež mají nejčastěji podobu příjmů z prodeje reklamy (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 137).

Utváření nového mediálního modelu se v českém prostředí neobešlo bez problémů a propadů (Jirák J., 10 let v českých médiích, 2005, s. 17). Za největší problémy, které mají dopad na současnou mediální situaci, autor považuje absenci „seriózního“ tisku, labilní pozici „veřejnoprávních“ médií a hyperkomercializaci většiny médií.

2.2.3 Regulace médií

Masová média mají obrovský vliv na širokou veřejnost, a jelikož se zde otevírá určitý prostor pro negativní či nechtěné vlivy je třeba média určitým způsobem regulovat (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 139). V České republice je mediální systém usměřňován pomocí legislativních regulací, samoregulace reklamy a regulací veřejnoprávních médií.

Legislativní regulace se v Česku dotýká jak regulace reklamy, tak i samotných mediálních institucí (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 140). Nejčastěji se jedná o regulace v podobě zákonů, jak autoři uvádějí, k nejdůležitějším patří:

- Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy;
- Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání;
- Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku;
- Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti;
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele;
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

Významným orgánem na poli regulace televizního a rozhlasového vysílání je Rada České Republiky pro rozhlasové a televizní vysílání. Jedná se o ústřední orgán státní správy, jehož členové jsou voleni Poslaneckou sněmovnou (www.rrtv.cz). Hlavním úkolem tohoto orgánu je dohlížení na dodržování právních předpisů v oblasti vysílání, přidělování a odebrání vysílacích licencí, sledování mediálních obsahů a také sestavování výročních zpráv o své činnosti a stavu v oblasti vysílání (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 140).

V České republice se také můžeme setkat se samoregulací reklamy, jež je reakcí na sice zákonné, ale neetické situace. V tomto případě je reklama regulována pravidly, která přijme sám reklamní průmysl. Takto přijatá pravidla jsou vyjádřena v Kodexu reklamy (www.rpr.cz). Nejznámějším centralizovaným orgánem samoregulace je v České republice Rada pro reklamu. Ta byla založena v srpnu 1994 zadavateli, agenturami a médií po vzoru vyspělých evropských států. Jak dále uvádí zdroj, od roku 1995 je řádným členem Evropské asociace samoregulačních orgánů. Cílem této Rady je čestná, legální a decentní reklama na území České republiky (www.rpr.cz).

Veřejnoprávní média v České republice podléhají ještě navíc speciální regulaci, která je zajišťována především prostřednictvím jednotlivých Rad České televize, Českého rozhlasu a Rady České tiskové kanceláře (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 142). Jak dále autoři zmiňují, cílem těchto Rad je dohlížet nad naplňováním role veřejné služby a nad jejich hospodařením. Prostřednictvím těchto orgánů je uplatňováno právo veřejnosti na kontrolu činnosti České televize, Českého rozhlasu a České tiskové kanceláře. Obecně mají tyto orgány odolávat politickým tlakům a zajistit vyvážené vysílání a informace (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 141).

2.3 Česká televize

Česká televize vznikla k 1. 1. 1992 podle Zákona č. 483/1991 Sb., o České televizi jako televizní služba veřejnosti České republiky (www.ceskatelevize.cz). Statutárním orgánem je generální ředitel, který je jmenován Radou České televize na šestileté období. Rada České televize je orgánem kontrolním, jak uvádí zákon o České televizi. Skládá se z patnácti členů, které volí a odvolává Poslanecká sněmovna, a to takovým způsobem, aby v ní byly zastoupeny významné politické, sociální, regionální a kulturní názorové proudy (www.ceskatelevize.cz). Členové Rady, jak dále zmiňuje zdroj, jsou voleni na funkční období šesti let, přičemž každé dva roky je volena jedna třetina členů.

Česká televize je samostatným subjektem nezávislým na státním rozpočtu. Jejím primárním zdrojem příjmu jsou zisky z koncesionářských poplatků, které upravuje Zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích (www.ceskatelevize.cz). Tento zákon, jak dále uvádí zdroj, stanoví předmět poplatků, poplatníka, základ, výši a způsob placení rozhlasových a televizních poplatků a evidenci poplatníků. Televizní poplatek slouží k financování veřejné služby České televize. Dalšími doplňkovými zdroji příjmů mohou být dotace ze státního rozpočtu či Evropské unie a dále zákonem vymezené podnikatelské činnosti, jako například příjmy z reklamy, sponzoringu, tvorby a prodeje vlastních pořadů či agenturních zpráv (Čichnovský L. a kol., 2011, s. 137).

Česká televize je členem mnoha mezinárodních organizací, mezi nejvýznamnější z nich patří organizace EBU (European Broadcasting Union) – Evropská vysílací unie, PBI (Public Broadcasting International) – celosvětové sdružení vysílatelů veřejné služby a CIRCUM Regional (European Association of Regional Television) – Evropské sdružení regionálních tv studií televizí veřejné služby (www.ceskatelevize.cz).

Televize má několik organizačních částí, jedná se o ČT v Praze, Televizní studio Brno a Televizní studio Ostrava. Česká televize zajišťuje vysílání šesti televizních programů, dva plnoformátové ČT1 a ČT2, zpravodajský ČT24, sportovní ČT sport a nově dětský ČT :D a kulturní ČT art (www.ceskatelevize.cz).

Vysílání ČT probíhá 24 hodin denně, a to v podobě pozemního, družicového, internetového a regionálního vysílání či vysílání pro mobilní platformy. K jejím dalším službám patří vysílání Teletextu, Teletextu Expres nebo online vysílání na www.ceskatelevize.cz. Česká televize poskytuje také doplňkové služby, jako jsou skryté titulky, VPS kód nebo dvoukanálový zvuk Dual (www.ceskatelevize.cz).

2.3.1 Historický vývoj České a Československé televize

V Československu televize začala dělat první krůčky již před 2. světovou válkou. Jejím průkopníkem byl ve 30. letech Jaroslav Šafránek, docent experimentální fyziky na Univerzitě Karlově v Praze, který v roce 1935 dokončil televizní aparaturu (Bednařík P. a kol., 2011, s. 182). Než však mohl dospět ke konkrétním výsledkům, veškerou aktivitu přerušily válečné události, jak uvádí autor. Po válce byl výzkum obnoven. První pokusné vysílání se uskutečnilo 23. 3. 1948 v Tanvaldě. Následovalo další pokusné televizní vysílání, které se uskutečnilo v roce 1948 v rámci pražské Mezinárodní výstavy rozhlasu MEVRO (www.ceskatelevize.cz). Samotné veřejné televizní vysílání bylo zahájeno 1. května 1953 ze Studia Praha v Měšťanské besedě. Jak dále zmiňuje zdroj, pro první televizní vysílač byla v roce 1953 adaptována pražská rozhledna na Petříně.

Zpočátku televize vysílala pouze tři dny v týdnu, od listopadu 1953 začalo televizní studio vysílat již čtyři dny v týdnu a v únoru roku 1954 bylo televizní vysílání prohlášeno za pravidelné. Od 1. ledna 1955 se počet vysílacích dnů v týdnu zvýšil na šest a začal být vybírán koncesionářský poplatek 15 korun měsíčně (Bednařík P. a kol., 2011, s. 182). V tomto roce televize také rozšířila své vysílací území, kdy své vysílání zahájilo televizní studio Ostrava. Záhy začala vznikat i další studia, a to 3. listopadu 1956 v Bratislavě, 6. července 1961 v Brně a 25. února 1962 v Košicích. Studia nejprve vysílala samostatně, v roce 1958 se podařilo pomocí soustavy vysílačů, propojit jednotlivá studia, což umožnilo sestavování společného programu (Bednařík P. a kol., 2011, s. 299). Od 29. prosince 1958 vysílala televize své pořady již po celý týden (www.ceskatelevize.cz).

V roce 1957 vydala československá vláda nařízení o nové organizaci televize a rozhlasu (Bednařík P. a kol., 2011, s. 182). Tímto nařízením, jak dále autoři uvádějí, se Československá televize stala samostatnou institucí (do té doby byla organizačně součástí Československého rozhlasu). Souběžně s rozvojem televize přibývalo i diváků. V září 1961 dosáhla televize 1 milionu televizních koncesionářů a o čtyři roky později

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

jich bylo registrováno přes 2 miliony (Bednařík P. a kol., 2011, s. 182). V prosinci 1969 byla překročena hranice 3 milionů koncesionářů a v roce 1978 překročil počet hlášených přijímačů 4 miliony.

S rozvojem televizního vysílání vzrůstal i počet natáčených pořadů a pražské televizní studio potřebovalo další prostory (Bednařík P. a kol., 2011, s. 300). Z tohoto důvodu byla zahájena výstavba nových televizních středisek v Praze (Kavčí hory) a Bratislavě (Mlynská dolina).

Počátkem roku 1964 schválilo Národní shromáždění zákon č. 18/1964 Sb. O Československé televizi. Tento zákon stanovil základní poslání a úkoly televize ve společnosti, vymezil její působnost jako prostředníka masové komunikace a její vztahy k veřejným institucím (Bednařík P. a kol., 2011, s. 300). Jak dále autoři uvádějí, v roce 1965 vydala vláda ČSSR usnesení o přípravě druhého televizního programu. Dne 10. května 1970 přibyl druhý program, který doprovází hlavní vysílací relaci až dodnes (www.ceskatelevize.cz). Zajímavé je, jak uvádí zdroj, že právě na druhém programu bylo barevné vysílání spuštěno dříve než na programu prvním, a to v roce 1973. První program se pravidelného barevného vysílání dočkal až o dva roky později. (www.ceskatelevize.cz).

Rok 1968 se stal rokem přelomovým. Počátek tohoto roku přinesl první náznaky možné změny politického kursu a uvolňování režimu. Československá televize jako jedna z prvních sdělovacích prostředků začala tento trend podporovat (www.ceskatelevize.cz). Sehrála aktivní roli v demokratizačním hnutí, zvaném Pražské jaro, kdy se stala na několik měsíců partnerem občanů (pod vedením ředitele Jiřího Pelikána), jak uvádí zdroj. Po příchodu okupačních vojsk v srpnu 1968 se Československá televize jednoznačně postavila proti okupaci a po obsazení televizních studií sovětskými vojáky dál vysílala z improvizovaných pracovišť (www.ceskatelevize.cz). V roce 1969 se jí ještě podařilo zprostředkovat smutek národa za smrt Jana Palacha, či nadšení z porážky sovětského hokejového mužstva, poté nastal zásadní obrat v podobě normalizace (www.ceskatelevize.cz).

Období druhé poloviny roku 1968 (srpen – prosinec) se neslo v duchu represivních opatření a Moskevského protokolu (podepsán 26. 8. 1968). Tento protokol obsahoval také ustanovení zavazující vedení KSČ k ovládnutí sdělovacích prostředků pomocí nových zákonů, opatření a personálních změn. Národní shromáždění přijalo 13. 9. 1968 zákon č. 127/1968 Sb. (Bednařík P. a kol., 2011, s. 327). Tímto zákonem, jak dále autoři zmiňují, byl zřízen Úřad pro tisk a informace (ÚTI). Jeho úkolem bylo zajišťovat, aby ve sdělovacích prostředcích nebyly zveřejňovány informace, které by byly v rozporu s důležitými zájmy vnitřní nebo zahraniční politiky státu. V podstatě se jednalo o znovuzavedení cenzury. Následovalo propouštění, pořadové změny, dohled a kontroly „nezávadnosti“ pořadů, rušení nepohodlných relací a také byla zrušena studia v Brně a Ostravě (www.ceskatelevize.cz). Pro další období znamenaly události v Československé televizi velký útlum a v podobném duchu probíhalo toto dění až k přelomovému datu 17. listopadu 1989.

V roce 1989 rostlo v Československu napětí a nespokojenost obyvatel s politickou, ekonomickou i společenskou situací. Tato nespokojenost byla doprovázena spontánními manifestacemi, až vyvrcholila v pátek 17. listopadu 1989 během oficiální manifestace k Mezinárodnímu dni studentstva (Bednařík P. a kol., 2011, s. 361). Z počátku „sametové“ revoluce se Československá televize (dále jen ČST) držela oficiálních pokynů. Události však dostaly rychlý spád a začal velký boj, jak zmiňují autoři. Zaměstnanci televize sepsali protestní petici proti násilí na Národní třídě, kterou zaslali Federálnímu shromáždění, České národní radě a předsednictvu vlády ČSSR (www.ceskatelevize.cz). Požadovali objektivní zpravodajství a přímý přenos z demonstrace na Václavském náměstí, jak dále uvádí zdroj. Teprve až 24. listopadu se dění začalo hýbat. V televizních novinách bylo oznámeno odstoupení Miloše Jakeše a stále častěji se objevovaly záběry z Národní třídy a dalších pražských ulic. Na obrazovce se poprvé objevil Václav Havel (www.ceskatelevize.cz).

V září 1990 došlo ke změně koncepce a názvů televizních programů ČST. První program byl přejmenován na F1 a byl nadále vysílán jako federativní (www.ceskatelevize.cz). Jak dále uvádí zdroj, druhý program se rozdělil na český okruh ČTV a na slovenský okruh S 1. Navíc přibyl i třetí český program OK 3, na Slovensku byl obdobný program TA 3 (www.ceskatelevize.cz). Ještě za trvání federace zřídila Slovenská národní rada 1. 7. 1991 Slovenskou televizi. Česká televize byla zřízena Českou národní radou až 1. 1. 1992, jak dále zmiňuje zdroj. Československá televize zůstala provozovatelem vysílání na federálním okruhu F 1 a obě republikové televize zcela převzaly do své režie vysílání na ostatních dvou okruzích v každé republice (www.ceskatelevize.cz).

Mezitím byl v roce 1991 schválen zákon Federálního shromáždění ČSFR o provozování rozhlasového a televizního vysílání (www.ceskatelevize.cz). Tento zákon, jak uvádí zdroj, rozlišil dvě kategorie vysílatelů, a to provozovatele vysílání ze zákona (veřejnoprávní) a držitele licence (soukromoprávní). Československá televize zanikla 31. 12. 1992 společně se zánikem federace. Nová Česká televize není právním nástupcem televize Československé, protože byla vytvořena od samého počátku (www.ceskatelevize.cz).

Od této doby jsou psány novodobé dějiny České televize. Při jejím vzniku však nebyly vyřešeny některé zásadní otázky související s její činností. Jednalo se především o otázky vysílacích okruhů a financování (www.ceskatelevize.cz). Jak dále zmiňuje zdroj, Rada České televize jmenovala 1. 4 1992 generálním ředitelem Iva Mathé a na jeho návrh schválila 15. dubna 1992 první Statut České televize.

Na počátku své existence spravovala Česká televize tři vysílací okruhy, které přejmenovala na ČT 1 - dřívější ČTV, ČT2 - dřívější F 1 a ČT3 - dřívější OK 3 (Bednařík P. a kol., 2011, s. 377). Právně náležel televizi pouze jeden okruh, druhý okruh (ČT 2) jí byl svěřen až v roce 1995. Třetí okruh (ČT3) čekal pod vedením intendanta Jana Šterna na vznik soukromé televize, tou se stala v únoru 1994 TV NOVA (www.ceskatelevize.cz).

Konec 90. let je doprovázen nesouladem a změnami ve vedení televize. V roce 1998 skončilo šestileté funkční období pana Iva Mathé a novým ředitelem televize se stal osmadvacetiletý Jakub Puchalský. Ten však nedokázal obstát ve své roli a na přelomu roku 1999 – 2000 byl nucen odejít (Dvořák L., 2001, s. 11). Jak dále autor uvádí, na jeho místo nastoupil dr. Dušan Chmelíček, tehdejší šéf právního oddělení. Podstatou sporu o ČT bylo to, že 12. prosince 2000 Rada ČT odvolala generálního ředitele Dušana Chmelíčka a na jeho místo, po velice rychlém výběrovém řízení (již 20. prosince), dosadila pana Jiřího Hodače (Dvořák L., 2001, s. 26). Toto její rychlé rozhodnutí se však nelíbilo velké části zaměstnanců a odborné veřejnosti. Pracovníci ČT na jeho jmenování reagovali nesouhlasným prohlášením na obrazovce (viz příloha 1). Tyto události vedly ke krizi vedení a vyvolaly stávkou zaměstnanců (www.ceskatelevize.cz).

23. prosince jmenoval Jiří Hodač ředitelkou zpravodajství ČT Janu Bobošíkovou (Dvořák L., 2001, s. 26). Jak dále autor zmiňuje, o den později oznámil krizový štáb ČT, že paní Bobošíkovou ve funkci neuznává. Od tohoto dne vysílala ČT poprvé dvě verze Událostí. Situace se vyhroutil v otevřenou revoltu vůči novému vedení (www.ceskatelevize.cz). Odborová organizace ČT vyhlásila 1. ledna 2001 stávkou (Dvořák L., 2001, s. 30). Tuto stávkou podpořili i občané. Lidé otevřeně protestovali proti politickým tlakům na veřejnoprávnost a nezávislost ČT, jak uvádí zdroj.

K částečnému uklidnění došlo 11. ledna 2001, kdy Jiří Hodač ze zdravotních důvodů rezignoval na funkci ředitele (Dvořák L., 2001, s. 33). O krizové situaci jednala i Poslanecká sněmovna a Senát. Potřebné změny přinesla až novela zákona o České televizi, kterou prosadila Poslanecká sněmovna 23. ledna 2001. Novelizovaný zákon umožnil Poslanecké sněmovně neprodleně zvolit prozatímního ředitele a změnil kritizovanou proceduru volby Rady České televize (www.ceskatelevize.cz).

9. února 2001 byl v rámci mimořádné schůze Poslanecké sněmovny jmenován prozatímním ředitelem ČT Jiří Balvín (www.ceskatelevize.cz). Jak dále uvádí zdroj, jeho prvním krokem bylo ukončení stávkou se zástupci odborů z České televize. Jiří Balvín uspěl i v následujícím výběrovém řízení na generálního ředitele ČT, této funkce se ujal s platností od 15. listopadu 2001 (www.ceskatelevize.cz). V současné době je generálním ředitelem České televize Petr Dvořák, který 1. 10. 2011 vystřídal ve funkci Jiřího Janečka (www.ceskatelevize.cz).

2.3.2 Veřejná služba České televize

Nepochybně nejvýznamnější kapitolou televizní historie v českých zemích je proměna televize ve službách státu v televizi, která slouží veřejnosti. K tomuto významnému kroku došlo v roce 1992. Záměr byl přitom naprosto zřejmý, a to zajistit vysílání, které by bylo více službou veřejnosti než nástrojem vládnoucí moci. Před přijetím zákonů, které tuto proměnu umožnily, byla televize plně podřízena komunistické straně a sloužila především k prosazování její ideologie.

Koncept veřejnoprávního vysílání nemá v České republice žádnou tradici, proto je z velké části převzatý ze zahraničí (Výroční zpráva ČT 2011). Hlavním vzorem pro nastavení struktury a fungování média veřejné služby se stala britská televize veřejné služby BBC, jak dále uvádí zdroj. Česká republika přijala normativy, které pro národní

média veřejné služby stanovují cíle, rámce i konkrétní požadavky. Těmito normativy jsou především Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi a Kodex České televize. Ve Velké Británii je takovým normativem například Charta BBC (Výroční zpráva ČT 2011).

Zákon o ČT

Zákon č. 483/1991 Sb., České národní rady ze dne 7. listopadu 1991 o České televizi, definuje v § 2 podstatu a hlavní úkoly veřejné služby v oblasti televizního vysílání. Ustanovení obsahuje demonstrativní výčet zásad, podle kterých se Česká televize při své službě veřejnosti musí řídit. Především zdůrazňuje, že Česká televize poskytuje službu veřejnosti, tím že vytváří a šíří televizní programy, či další multimediální obsah a doplňkové služby na celém území České republiky. Jejím cílem je naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachovat mediální pluralitu (§ 2 zákona č. 483/1991 Sb.).

Hlavním úkolem veřejné služby České televize je poskytovat objektivní, ověřené, vyvážené a všestranné informace pro svobodné vytváření názorů. Televize má přispívat k právnímu vědomí obyvatel ČR a rozvíjet jejich kulturní identitu včetně příslušníků národnostních nebo etnických menšin (Zákon č. 483/1991 Sb.).

Úkolem veřejné služby v oblasti televizního vysílání je vyrábět a vysílat zejména pořady zpravodajské, publicistické, dokumentární, umělecké, dramatické, sportovní, zábavné, vzdělávací a pořady pro děti a mládež (Zákon č. 483/1991 Sb.). Česká televize by měla vytvářet a šířit takové pořady, jež zajišťují vyváženou nabídku pro všechny skupiny obyvatel, přičemž je třeba brát zřetel na jejich náboženské přesvědčení, svobodu víry, kulturu, etnický a národnostní původ, národní totožnost, sociální původ, věk a pohlaví (Zákon č. 483/1991 Sb.). Programy by měly odrážet rozmanitost názorů a politických, náboženských, filozofických a uměleckých směrů s cílem posílit vzájemné porozumění, toleranci a podporovat soudržnost pluralitní společnosti, která s rostoucí vlnou migrace v zemích Evropských společenství je čím dál různorodější (Zákon č. 483/1991 Sb.).

Česká televize naplňuje veřejnou službu v oblasti televizního vysílání dle § 3 zákona č. 483/1991 Sb., a to především tím, že provozuje vysílání televizních programů s plánovaným pokrytím alespoň 95 % obyvatel České republiky (multiplex veřejné služby). Jako provozovatel multiplexu veřejné služby sestavuje společně s Českým rozhlasem souhrnný datový tok a odpovídá za jeho správu a šíření (Zákon č. 483/1991 Sb.).

Česká televize, dle § 3 Zákona o České televizi, zřizuje síť vlastních zpravodajů a v oblasti zpravodajských a publicistických pořadů zajišťuje regionální vysílání prostřednictvím televizních studií. Také vytváří archivní fondy, udržuje je a podílí se na jejich využívání. Podporuje českou filmovou tvorbu a kulturní projekty, vysílá díla domácí a zahraniční tvorby. Dále má Česká televize, dle výše uvedeného zákona, poskytovat 24hodinovou programovou službu, alespoň na jednom vysílaném programu a teletextové služby. Také poskytuje služby postiženým občanům tím, že opatřuje alespoň 70% vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky, alespoň 2%

vysílaných pořadů vyrábí v českém znakovém jazyce, nebo opatřuje simultánním tlumočením a 10% vysílaných pořadů zpřístupňuje pro osoby se zrakovým postižením. Česká televize má také vyvíjet činnost v oblastech nových vysílacích technologií a služeb a poskytovat audiovizuální mediální služby a informace veřejnosti prostřednictvím internetových stránek a aplikací České televize.

Kodex České televize

Zákon o České televizi předjímá přijetí Kodexu, jenž je nejvýznamnějším samoregulačním předpisem České televize. Úkolem tohoto dokumentu je stanovit zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání závazné pro Českou televizi a její pracovníky. Hlavním motivem formulace těchto zásad a pravidel se stal záměr přispět k rozvoji veřejné služby. Zákon předpokládá přijetí souboru norem, jež budou vymahatelné, tedy dostatečně určité a konkrétní. Z tohoto důvodu je porušení tohoto Kodexu chápáno jako porušení pracovní kázně s odkazem na zákoník práce (Kodex ČT, Preambule, 2003).

Kodex České televize byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky v roce 2003 (www.ceskatelevize.cz). Jedná se o rozsáhlý dokument, který má sloužit jako vodítko pro správné rozhodování při řešení konkrétních otázek a problémů televizního vysílání, ale také současně představuje závazek kvality daný divákům a veřejnosti (Kodex ČT, Preambule, 2003). Vychází z přesvědčení, že úkolem veřejné služby je zajistit přístup k informacím, kultuře, vzdělání a zábavě pro všechny občany. Tento dokument, jak je dále uvedeno v Preambuli, klade důraz na otevřenost České televize, na její nestrannost a nezávislost. Zdůrazňuje také její povinnost stát na straně lidské důstojnosti, základních lidských práv a svobod a úcty k přírodě a kulturnímu dědictví. Hlavními zásadami její programové tvorby jsou tvořivost, tolerance a kritické myšlení (Kodex ČT, Preambule, 2003).

Kodex České televize klade důraz na uspokojení potřeb občana – televizního diváka. Z tohoto důvodu má Česká televize systematicky a pravidelně analyzovat údaje o potřebách a přáních jednotlivých diváckých skupin ((Kodex ČT, Preambule, 2003). Zvláštní pozornost je pak věnována dětskému publiku. Dále tento dokument zdůrazňuje, že televize veřejné služby plní nezastupitelnou kulturní úlohu, která spočívá zejména v rozvíjení vlastní výroby televizních pořadů a trvalé péči věnované původní tvorbě (Kodex ČT, Preambule, 2003). Kodex vychází z pojetí veřejné služby zajišťující přístup k informacím, kultuře, vzdělání a zábavě pro všechny občany. Základní smysl působení veřejnoprávní televize spočívá ve vytváření otevřeného prostoru pro veřejnou rozpravu o otázkách veřejného zájmu a pro sdělování rozmanitých zkušeností či prožitků vnímání světa.

Při uplatňování kodexu mohou vzniknout sporné otázky, které je třeba řešit. K posuzování těchto otázek slouží Etický panel České televize, který je poradním orgánem generálního ředitele a je složen z nezávislých odborníků. Účelem Etického panelu je dohled nad dodržováním profesní etiky a ochranou svobody projevu (www.ceskatelevize.cz).

Statut České televize

Statut České televize je významný dokument, který se zabývá posláním a povinnostmi televize veřejné služby (www.ceskatelevize.cz). Stanovuje postavení České televize, zabývá se její organizací a řízením, televizními studii, rozhodnými předpisy, hospodařením a přístupem k informacím. V dokumentu je stanoveno, že Česká televize poskytuje službu veřejnosti a účelem její činnosti je naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a potřeby zachování mediální plurality (www.ceskatelevize.cz).

Statut České televize specifikuje úlohu a pravomoci statutárního orgánu, jímž je generální ředitel. Jeho úkolem je zejména řídit činnost České televize, jednat jejím jménem, v mezích zákona řídit pravidla vnitřní ekonomiky a vydávat organizační, podpisový, provozní a pracovní řád (www.ceskatelevize.cz). Jak dále zdroj uvádí, generální ředitel je z výkonu své funkce odpovědný Radě České televize. Ta představuje orgán, jímž je uplatňováno právo veřejnosti na kontrolu činnosti České televize. Statut definuje Českou televizi jako právnickou osobu, která hospodaří na svůj účet a je odpovědná za svůj vlastní majetek. Také specifikuje finanční zdroje televize a jejich zákonnou úpravu. Vedle těchto činností plní Česká televize informační funkci a poskytuje údaje podle Zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (www.ceskatelevize.cz).

2.4 Metodologie

V této kapitole jsou uvedeny postupy a metody, které byly využity v této práci. Nejprve bylo zvoleno téma práce, následovalo vymezení cílů. Dále byly získány aktuální informace o stavu zkoumané problematiky. Tyto informace vycházely z české a světové odborné literatury, ověřených internetových zdrojů a příslušných zákonů. Literární zdroje byly získány zapůjčením v Městské knihovně Beroun. Tituly, které tato knihovna neměla k dispozici, byly na základě objednávky získány z jiných knihoven v České republice. Internetové zdroje byly získávány pomocí metody Search Engine Marketing v internetových vyhledávacích Google a Seznam. Na základě získaných podkladů byly provedeny literární rešerše a komparace, které vytvořily teoretickou základnu pro praktickou část práce.

V druhé části práce je využito několika metod zkoumání. Základem je metoda pozorování, jejímž cílem bylo sledovat významné skutečnosti týkající se veřejné služby České televize. Výsledkem tohoto pozorování je popis a vysvětlení toho, co je podstatou veřejné služby České televize, kde a jak je definována. Na základě zjištěných informací byly stanoveny základní úhly pohledu pro porovnání definovaných požadavků a reálného naplňování veřejné služby Českou televizí. Hlavní úkoly veřejné služby České televize a způsob jakým má být tato služba naplňována jsou definovány zejména v Zákoně o České televizi. Ten je také výchozím bodem komparace. Srovnání bylo provedeno nejprve na základě sekundárních dat. Poté následoval výzkum, jehož účelem bylo získat názory zúčastněných na zkoumanou problematiku.

Sekundární data, na základě kterých došlo k porovnání skutečného naplňování veřejné služby České televize a toho co jí ukládá zákon, byla získána zejména z Výročních

zpráv České televize, dále z dat zveřejňovaných Asociací televizních organizací a z analýz společnosti Media Tenor. Cílem tohoto srovnání bylo zjistit, zda Česká televize jako médium veřejné služby plní zákonem stanovené požadavky a tím naplňuje své poslání.

Za účelem získání primárních dat byl realizován kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření s cílem získat názory vybraného vzorku populace. Toto šetření bylo prováděno od 7. do 23. dubna 2014. Cílovou skupinou jsou občané České republiky starší 15 let. Výběrový vzorek respondentů byl zvolen záměrným úsudkovým výběrem na základě techniky vhodné příležitosti. Nejprve byl proveden předvýzkum, na jehož základě byl dotazník upraven. Dotazník je sestaven dle obecných zásad tvorby dotazníků a obsahuje 12 otázek, z toho 5 alternativních a 7 selektivních. Dotazování bylo realizováno na základě tištěné verze dotazníku, bylo použito písemné a osobní techniky. Šetření proběhlo na několika místech v Praze a Berouně. Získaná data byla převedena do elektronické podoby a zpracována pomocí programu Microsoft Excell 2010 a vyhodnocována na základě statistických metod I. stupně do tabulek a grafů. Šetření se zúčastnilo 149 respondentů. Návratnost dotazníků byla 95,5%. Veškeré zjištěné skutečnosti a data jsou dále interpretována a vyhodnocena.

3 Analyticko-praktická část

V této části práce budou popsány a zhodnoceny významné skutečnosti týkající se veřejné služby České televize. Základní fakta o České televizi a její historický vývoj jsou charakterizovány v teoretické části. Hlavním úkolem práce je posoudit zda Česká televize jako médium veřejné služby plní své poslání. K zodpovězení této otázky je třeba vycházet z toho, co je podstatou a úkolem veřejné služby, čím tuto veřejnou službu Česká televize naplňuje a jak je vlastně tato služba financována. Samozřejmě je nutné zohlednit i vývoj a trendy mediálního prostředí a jeho vliv na Českou televizi.

3.1 Vývoj mediálního prostředí a jeho dopad na Českou televizi

Vývoj českého mediálního prostředí je ovlivněn hned několika skutečnostmi. Uplatňují se zde jak obecné trendy, identifikované v celé Evropě, tak i specificky české skutečnosti pramenící z existující legislativy a stavu mediálního trhu. České mediální prostředí je v posledních letech charakterizováno především fragmentací televizního trhu, klesajícími náklady tištěných deníků a změnami majetkových poměrů v různých typech médií (Výroční zpráva ČT 2013).

Již v minulých letech započatý proces diverzifikace publika pokračuje i nadále, a to zejména v důsledku zahájení vysílání dalších televizních stanic. Stále silněji se prosazuje trend vytváření doplňkových a žánrově orientovaných malých stanic spojených se silnými televizními skupinami (Výroční zpráva ČT 2012). V roce 2012 v České republice zahájilo vysílání pět nových celoplošných televizí (Fanda a Smíchov skupiny Nova, dále Pětka, TV Pohoda a TV Šlágr) a pět regionálních programů, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2012. V roce 2013 došlo ke spuštění dalších celoplošných programů, a to Prima ZOOM a Telka skupiny Nova. Česká televize v tomto roce připravila a zahájila vysílání dětského a kulturního programu ČT :D / ČT art (Výroční zpráva ČT 2013).

Zásadní roli hraje nástup nových technologií, což dokládá rostoucí vybavenost domácností televizní a doplňkovou technikou. V roce 2012 bylo v České republice 96,33 % domácností vybaveno alespoň jedním televizorem, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2012. Sociální sítě se stávají stále více specifickým zábavním médiem a posiluje se jejich prolínání do televizního vysílání. Podobně jako v ostatní Evropě se i v České republice otevřela debata o rozsahu veřejné služby v oblasti nových médií. (Výroční zpráva ČT 2013).

I v roce 2013 si televize udržela v České republice pozici média s nejvyšším zásahem a nejvyšší pozorností populace (Výroční zpráva ČT 2013). Jak dále uvádí zdroj, sledování televize věnují čeští diváci stále více času. Největší nárůst byl zaznamenán u diváků nad 65 let, kteří v roce 2013 sledovali televizi průměrně 5 hodin a 15 minut denně (Výroční zpráva ČT 2013). Rostl také čas strávený u televize ve věkové skupině 4+, který se dle údajů společnosti ATO Mediaresearch prodloužil o více než 18 minut za posledních pět let.

V celé Evropě jsou veřejná média pod neustálým finančním tlakem rostoucích nákladů a klesajících příjmů, což má mimo jiné zásadní dopad na původní torbu (Výroční zpráva

ČT 2013). Jak dále uvádí zdroj, také dominance zábavy ve vysílání komerčních televizí významně ovlivňuje divácký vkus. Schopnost a ochota diváků sledovat náročnější díla různých žánrů v konkurenci s komerční zábavou klesá.

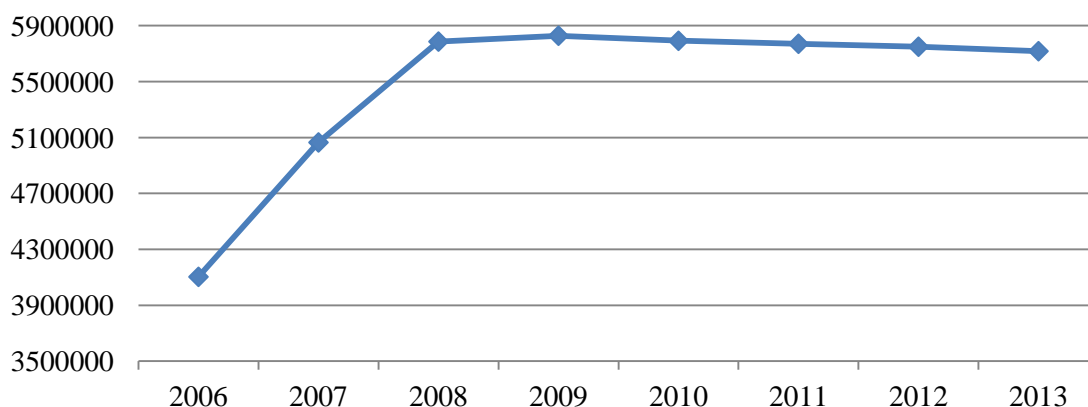
3. Financování veřejné služby České televize

Hospodaření České televize se řídí Rozpočtem České televize, který reaguje na legislativní změny a změny podmínek na trhu televizního vysílání. Rozpočet České televize vychází z dlouhodobých strategických plánů programového, technického, personálního a ekonomického rozvoje (Výroční zpráva ČT 2011). Jak dále uvádí zdroj, od roku 2004 hospodaří Česká televize s vyrovnaným rozpočtem. V roce 2012 byl rozpočet České televize 6,970 mld. Kč, v roce 2013 veřejnoprávní televize hospodařila se 7,060 mld. Kč (Výroční zpráva ČT 2012, 2013). Dominantním zdrojem financování České televize jsou televizní poplatky, jejichž výši upravuje zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska financování veřejné služby se musela Česká televize vyrovnat s řadou událostí, které byly příčinou růstu nákladů. V roce 2005 a 2006 to bylo zahájení vysílání nových kanálů ČT24 a ČT4, v letech 2008 až 2011 představoval tento náklad přechod z analogového vysílání na digitální a digitalizace Archivu České televize. V roce 2011 zasáhla do financování veřejné služby novela zákona o České televizi, která ukončila vysílání reklamy na ČT1 a ČT24 a teleshoppingu na všech programech (Výroční zpráva ČT 2011). Česká televize musela na tento průběh nákladů reagovat postupným zvyšováním televizních poplatků, a to v roce 2005 na 100 Kč, od 1.1. 2007 na 120 Kč a od 1.1. 2008 na 135 Kč (Výroční zpráva ČT 2011). Dále se již sazba tohoto poplatku neměnila. V roce 2010 výrazným způsobem poklesl počet poplatníků, to podnítilo Českou televizi k velké oslovovací akci nevidovaných poplatníků na základě dat odběratelů elektrické energie, což přineslo zásadní změnu a rapidně vzrostl počet poplatníků (Výroční zpráva ČT 2011).

V roce 2012 činil podíl televizních poplatků na celkovém financování České televize 89 % (Výroční zpráva ČT 2012). Ostatní financování zaznamenávalo značný pokles, a to zejména v důsledku ukončení vysílání reklamy na programech ČT1 a ČT24 a teleshoppingu na všech programech České televize. Podíl výnosů z komerční činnosti je ve skutečnosti ještě nižší, protože prostředky z reklamy nesmí Česká televize použít k úhradě nákladů na vlastní činnost. Jejich přesné a účelové použití je dáno zákonem. Česká televize tak musí čtvrtletně převádět výnos z reklamy vysílané na programu ČT2 Státnímu fondu kultury České republiky (Zákon č. 231/2001 Sb.). Výnosy z reklamy vysílané na programu ČT sport použije na výrobu a vysílání pořadů se sportovní tematikou. Vývoj inkasa televizních poplatků ukazuje následující graf.

Graf 1 Vývoj inkasa televizních poplatků v letech 2006 – 2013 (v tis. Kč)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Inkaso	4103678	5065250	5786967	5828617	5792441	5771222	5750117	5718000

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti České televize (2012)

Dlouhodobý problém s financováním České televize spočívá především ve financování její producentské činnosti a zachování české původní televizní tvorby (Výroční zpráva ČT 2012). Při současném způsobu financování, které je řešeno zejména z televizních poplatků, je Česká televize nucena svou producentskou činnost omezit. Taktéž potenciál vyhledávání dalších neplatících poplatníků se prakticky vyčerpal a nelze tedy očekávat růst příjmů, jak dále zmiňuje zdroj. Při rostoucích nákladech budou příjmy stagnovat či mírně klesat, jak uvádí Výroční zpráva ČT z roku 2012.

3.3 Hodnocení veřejné služby České televize pomocí sekundárních dat

Vznik médií veřejné služby financovaných nezávisle na trhu je reakcí na tlak reklamních zadavatelů, v jehož důsledku se média stále více orientují na většinového diváka. To ve své podstatě vede k poklesu úrovně informovanosti veřejnosti, k poklesu názorové rozmanitosti ve vysílání či k absenci kulturních pořadů určených divákům s náročným uměleckým vkusem. Z tohoto důvodu přijalo mnoho evropských zemí normativy, které stanovují cíle a požadavky pro média veřejné služby, jak uvádí Výroční zpráva ČT 2012. Ve Velké Británii je například takovým normativem Charta BBC, v České republice je to Zákon o České televizi a Kodex ČT (Výroční zpráva ČT 2012).

Při posuzování veřejné služby České televize je třeba respektovat celou řadu skutečností, od názorů veřejnosti, přes limity stanovené všeobecně uznávanými měřítky kvality novinářské práce až po základní zákonná ustanovení či další normativy. Z tohoto hlediska se hodnocení nejprve zaměří na zákonnou úpravu. Tedy zda Česká televize plní veřejnou službu, tak jak jí ukládá Zákon o České televizi. K tomuto účelu budou využita sekundární data, vycházející z Výročních zpráv o činnosti České televize, z průzkumů Asociace televizních společností a analýz realizovaných společností Media Tenor. Pomocí sekundárních dat bude také zhodnocena programová služba České

televize, prostřednictvím které Česká televize naplňuje svou službu veřejnosti. V další kapitole bude veřejná služba České televize hodnocena na základě primárních dat, a to v podobě názorů a postojů vybraného vzorku respondentů.

3.3.1 Naplňování veřejné služby z hlediska Zákona o České televizi

Zákon o České televizi definuje podstatu veřejné služby České televize (§2 odst. 1), její hlavní úkoly (§2 odst. 2) a způsob naplňování této služby (§ 3). Zároveň také předjímá přijetí Kodexu ČT, tedy zásad, kterými má být tato služba naplňována. Z tohoto hlediska je tedy účelné nejprve posoudit, zda Česká televize plní službu veřejnosti v zákonem definované rovině.

Zákonné naplňování veřejné služby spočívá v tvorbě a šíření televizních programů a dalšího mediálního obsahu a služeb po celém území České republiky. Účelem této služby je naplňování demokratických, sociálních a kulturních potřeb společnosti a zachování mediální plurality (Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi).

Hlavním úkolem veřejné služby, dle Zákona o České televizi, je poskytovat veřejnosti objektivní, otevřené a vyvážené informace. Dále přispívat k právnímu povědomí obyvatel České republiky a rozvíjet jejich kulturní identitu. V oblasti tvorby a šíření programů je hlavním úkolem České televize poskytovat vyváženou nabídku pořadů pro všechny skupiny obyvatel se zřetelem na jejich svobodu, náboženství, kulturu, původ, věk nebo pohlaví. Ve vysílání by se měly objevovat zejména pořady zpravodajské, publicistické, dokumentární, umělecké, dramatické, sportovní, zábavné a vzdělávací (zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi). Zde je nutné vyzdvihnout jednu z nejvýznamnějších zákonných podmínek, kterou je vlastní tvorba.

Jak vyplývá z výše uvedeného výčtu, veřejná služba České televize by měla nabízet kvalitní obsahy. Její pořady by se měly odlišovat od toho, co v daných žánrech nabízejí komerčně založené televize a měly by vykazovat určitou přidanou hodnotu. Zajištění požadované úrovně vysílaných obsahů je tedy jedním z hlavních úkolů veřejné služby.

Nejvýznamnějším zdrojem informací z hlediska jejich objektivity, otevřenosti, vyváženosti a všestrannosti jsou zpravodajské relace. Česká televize tento zákonný požadavek naplňuje zejména prostřednictvím svého zpravodajského kanálu ČT24. Jeho vysílání z hlediska struktury programových typů bylo v roce 2011 tvořeno téměř z 81% zpravodajskými pořady (viz příloha 3). Tímto programem také splňuje ustanovení Zákona o České televizi, který jí ukládá povinnost poskytovat alespoň na jednom vysílaném programu 24hodinovou programovou službu, včetně aktuálního zpravodajství. Vedle programu ČT24, naplňuje Česká televize zákonné požadavky prostřednictvím dalších programů a jejich zpravodajských relací. Hlavními zpravodajskými relacemi České televize jsou Události, Události, komentáře, Události v regionech (Praha, Brno, Ostrava), Hyde Park, Interview ČT24, zahraniční relace Horizont ČT24 a další.

Hlavním zpravodajským pořadem České televize jsou Události, ty však tvoří pouze menší část zpravodajského a publicistického vysílání České televize. Tento pořad by měl poskytovat kvalitní, aktuální a podstatné informace, tak aby naplňoval zákonné

požadavky. O kvalitě tohoto pořadu vypovídá analýza zpravodajství českých televizí pro rok 2013, kterou vypracovala společnost Media Tenor. Ta uvádí významné srovnání tematických kategorií, kterým se věnovaly Události České televize a konkurenční Televizní noviny TV Nova. Ze zjištění vyplývá, že Události věnovaly tematické kategorii státní správa, stranická oblast a hospodářská politika v součtu čtvrtinu své celoroční stopáže. Na témata bulvárního charakteru zaměřené Televizní noviny TV Nova věnovaly tematickým kategoriím kriminální činy, zábava a sport dvě třetiny své souhrnné roční stopáže. Jak vyplývá ze zjištění společnosti Media Tenor, věnovaly Události v roce 2013 z hlediska tematické struktury nejvíce času státní správě, a to 17% podílu na stopáži, naproti tomu konkurenční Televizní noviny TV Nova věnovaly nejvíce času kriminálním činům, rovných 30% podílu na stopáži. Z těchto faktických údajů je evidentní tematická kvalita uvedených relací a informací předávaných divákům (viz příloha 2).

V oblasti zpravodajství a publicistiky dále ještě zákon ukládá České televizi zajišťovat regionální vysílání. Tuto službu občanům plní Česká televize zejména prostřednictvím regionálních zpravodajských relací v podobě Událostí v regionech (Praha, Brno a Ostrava). Tyto zpravodajské relace přináší souhrn nejdůležitějších událostí dne v příslušných oblastech a věnují se záležitostem, které daný region nejvíce tíží. V roce 2013 to byly například informace o průběhu rekonstrukce dálnice D1 nebo o napjaté situaci ve společnosti OKD. Tyto relace jsou ještě doplněny o události a informace z jednotlivých krajů prostřednictvím pořadů Zajímavosti z regionů.

Pořady České televize by měly dle zákona také odrážet rozmanitost názorů a poskytovat prostor pro diskuzi. Tuto úlohu plnila Česká televize zejména prostřednictvím zpravodajských debatních pořadů, jako například Otázky Václava Moravce, Interview ČT24/Interview Daniely Drtinové, Politické spektrum, Hyde Park nebo Máte slovo. Zde byl dán prostor nejrozličnějším diskuzím, od politických přes diskuze o církevních restitucích až po témata z oblasti kultury a vědy. Česká televize tak poskytovala ve vysílání prostor pro veřejné diskuse, není proto pochyb o tom, že i v této oblasti splnila své poslání.

Informace nelze omezit jen na domácí dění, jak také upravuje zákon, ale je třeba divákům zprostředkovat pravdivý obraz dění ve světě. Za tímto účelem nabídla ČT24 svým divákům nový zpravodajský formát Horizont ČT24. Tento pořad je zaměřený výhradně na zahraniční události. Důraz je kladen zejména na původní tvorbu vlastních zpravodajů a bohaté agenturní zpravodajství.

Vedle informační služby by měla Česká televize přispívat k rozvoji kultury a umění v České republice, jak jí ukládá zákon. Ten také klade velký důraz na pozornost, kterou je třeba věnovat dětskému divákovi. V tomto ohledu je významným momentem spuštění dvou nových tematických programů České televize, a to dětského programu ČT :D a kulturního programu ČT art. Česká televize tak díky rozšíření své programové nabídky zásadním způsobem zkvalitnila plnění veřejné služby v těchto oblastech.

Česká televize prostřednictvím kulturního programu ČT art nabízí divákům rozmanité pořady, hodnotnou uměleckou tvorbu, informuje je o umělecké tradici a aktuálním

kulturním dění doma i v zahraničí. Měla by také brát zřetel na uspokojení celého spektra diváckých skupin. To, že ČT art splňuje výše uvedené požadavky, dokazuje výrazné zastoupení všech druhů umění v jejím vysílání. Dle údajů uveřejněných ve Výroční zprávě o činnosti ČT 2013, patřilo 20% pořadů hudbě všech žánrů, dalších 20% patřilo filmové tvorbě včetně dokumentů, dále výtvarnému umění, fotografii, architektuře a designu připadlo 18% pořadů, divadlu 15% a literatuře 8%, zbývajících 19% pokrývaly zpravodajské a publicistické pořady, jež se věnovaly všem uměleckým druhům i žánrům. Neméně významným krokem České televize bylo vytvoření nového zpravodajského magazínu o kultuře - Události v kultuře. Tento magazín pravidelně zprostředkovává širšímu publiku souhrnné informace o kulturním dění ve společnosti.

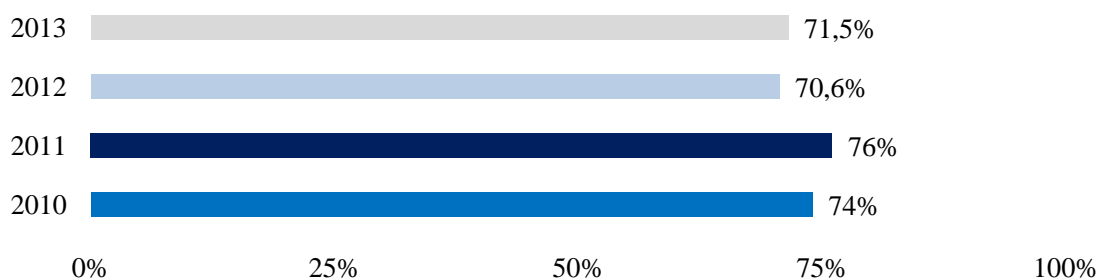
Samostatný dětský program otevřel České televizi významný prostor, ve kterém se může zaměřit na nejrůznější potřeby a přání dětského publika. Může ještě lépe naplňovat svou veřejnou službu, a to zejména osvětou a vzděláváním dětského publika. Česká televize vidí úlohu tohoto programu zejména ve zprostředkování hodnot slušnosti, vzdělanosti, pracovitosti a úcty k životnímu prostředí. Prostřednictvím původní tvorby pro děti a mládež umožňuje dětem vnímat vlastní kulturu a jazyk. V tomto ohledu je velmi důležité brát zřetel na kvalitu služeb poskytovaných dětskému publiku. Česká televize deklaruje tuto kvalitu odbornou spoluprací s experty v oblasti dětské tvorby a vzdělávání. Výsledkem této spolupráce je speciální uskupení s názvem Děčkolegium, které se podílí na kvalitním a přitažlivém programu dětské veřejnoprávní televize. Také dohlíží na vhodný výběr zahraničních titulů, a to zejména od prestižních zahraničních veřejnoprávních producentů, například od tradičního partnera BBC.

Jednou z hlavních úloh veřejnoprávní televize je vlastní produkce. V tomto ohledu počítá Česká televize v letech 2012 až 2017 s nejvyššími investicemi do programu a výroby vlastních pořadů za posledních deset let. Přes veškerá úskalí se České televizi podařilo v roce 2012 vyrobit celkem 24 807 hodin pořadů vlastní výroby, což odpovídá podílu 70,6 % z celkového vysílání České televize, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2012.

V roce 2013 vyrobila Česká televize již celkem 27 154 hodin pořadů vlastní výroby, to odpovídá podílu 71,5 % z jejího celkového vysílání, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2013. Pořady vlastní výroby zahrnovaly zejména vlastní a zakázkovou výrobu, koprodukcí, kinodistribuci a společnou výrobu. Zbývajících převzatá tvorba byla získána především nákupem a výměnou domácích a zahraničních tvorby. Nejvíce hodin pořadů vlastní výroby v roce 2012 i 2013 vykazoval zpravodajský program ČT24, za ním následují programy ČT1, ČT sport, ČT2, a v roce 2013 nové programy ČT art a ČT :D.

Následující graf dokazuje, že Česká televize i přes důsledky nepříznivých ekonomických podmínek, dokázala vyrábět vlastní pořady a vzhledem k minulým obdobím se jí opět podařilo udržet hranici 70% podílu vlastní tvorby na celkovém vysílání. Přestože byl v roce 2012 zaznamenán mírný pokles, podařilo se České televizi v následujícím roce tento trend zvrátit. Na základě zjištěných faktů, lze tedy konstatovat, že Česká televize naplňuje veřejnou službu v oblasti vlastní výroby a vysílání pořadů.

Graf 2 Podíl vlastní tvorby na celku vysílání ČT (v %)

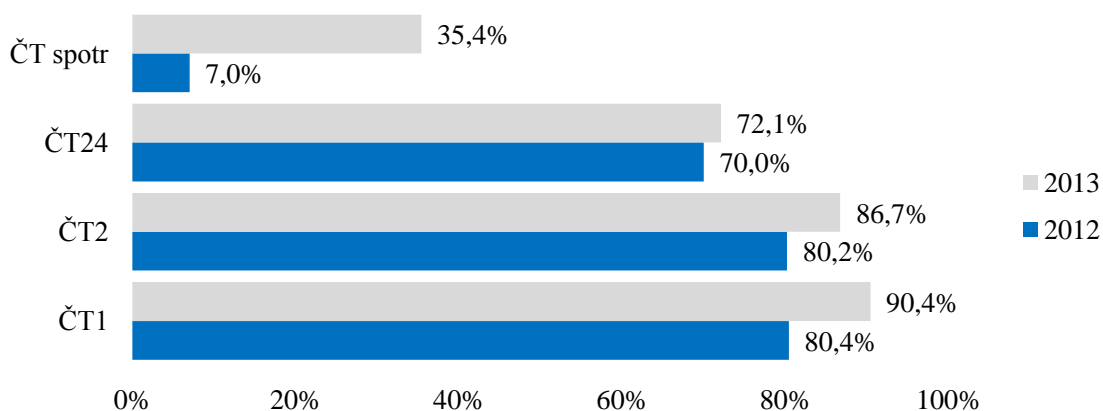
Vlastní úprava. Zdroj: Výroční zpráva o činnosti České televize (2010, 2013)

Zákon o České televizi, vedle hlavních úkolů veřejné služby také specifikuje, jak má být veřejná služba naplňována. Česká televize má naplňovat veřejnou službu zejména tím, že provozuje analogové a zemské digitální televizní vysílání s plánovaným pokrytím alespoň 95 % obyvatel České republiky. Dále má poskytovat doplňkové služby a služby postiženým občanům, v tomto směru má opatřovat alespoň 70% vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky a alespoň 2 % vysílaných pořadů má vyrábět v českém znakovém jazyce nebo opatřovat simultánním tlumočením do českého znakového jazyka pro osoby se sluchovým postižením a dále alespoň 10 % vysílaných pořadů má být zpřístupněno osobám se zrakovým postižením. Zákon pamatuje i na oblast nových vysílacích technologií a služeb, jejichž význam neustále roste. Pozornost je také věnována domácí a zahraniční tvorbě a archivním fondům.

Z hlediska naplňování veřejné služby České televize v oblasti analogového a digitálního vysílání je třeba říci, že rok 2012 byl prvním rokem výhradně digitálního vysílání České televize. Jeho analogová distribuce byla oficiálně ukončena v listopadu 2011 (reálně však k úplnému vypnutí došlo až na jaře 2012). V současné době Česká televize šíří své programy digitálním pozemním a družicovým vysíláním, analogovými kabelovými sítěmi, digitálními kabelovými sítěmi, kabelovými sítěmi a internetovým vysíláním. Zákonem stanovená 95% hodnota pro pokrytí obyvatelstva České republiky byla překročena již v červnu 2010. V roce 2013 dosáhl veřejnoprávní multiplex ČT (sít' 1) pokrytí 99,9 % obyvatelstva ČR. V tomto ohledu lze konstatovat, že Česká televize naplňuje zákonné požadavky.

V rámci poskytování služeb postiženým občanům Česká televize v roce 2012 opatřila pro osoby se sluchovým postižením, skrytými či otevřenými titulky na programu ČT1 80,4 % pořadů, na ČT2 80,2 % pořadů, na ČT24 70,0 % pořadů a na ČT sport 7 %, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2012. V roce 2013 opatřila Česká televize skrytými či otevřenými titulky pro osoby se sluchovým postižením na programu ČT1 90,4 % pořadů, na ČT2 86,7 % pořadů a na ČT24 72,1 % a na ČT sport stoupl podíl na 35,4 %. Zde lze říci, že veškeré programy České televize s výjimkou programu ČT sport, splnily zákonem stanovenou podmínku sedmdesáti procent pořadů odvysílaných se skrytými nebo otevřenými titulky.

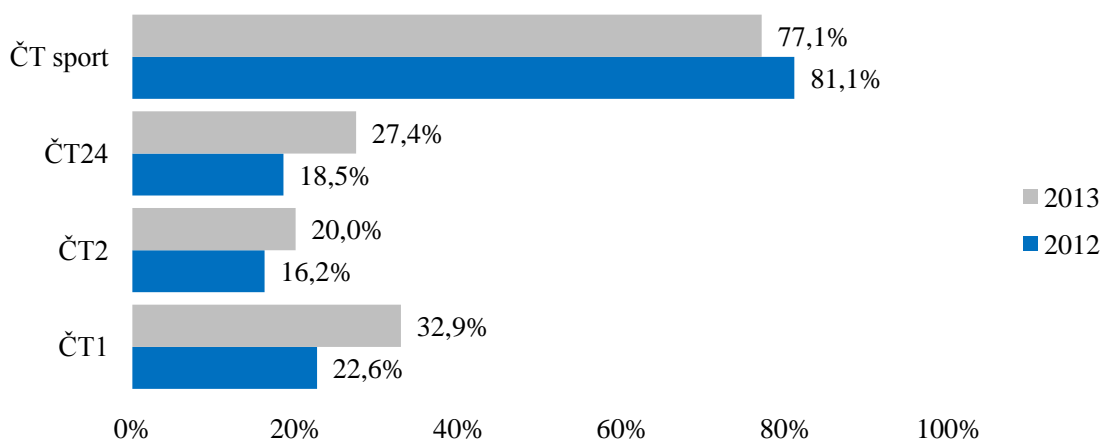
Graf 3 Meziroční vývoj pořadů odvysílaných s titulky na programech ČT (v %)

Vlastní úprava. Zdroj: Výroční zpráva o činnosti České televize (2010, 2013)

Další zákonnou podmínku zpřístupnit alespoň deset procent vysílaných pořadů zrakově postiženým, Česká televize splnila již opravdu na všech svých programech. Česká televize odvysílala v roce 2012 na ČT1 22,6 % pořadů vhodných pro osoby se zrakovým postižením, na ČT2 činil podíl 16,2 %, na ČT24 18,5 % a na ČT sport 81,1 % pořadů, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2012. V roce 2013 nadále rostl počet pořadů vhodných pro osoby se zrakovým postižením, a to na programech ČT1, ČT2 a ČT24, program ČT sport zaznamenal mírný pokles, jak ukazuje následující graf.

Graf 4 Meziroční vývoj odvysílaných pořadů pro zrakově postižené na programech ČT (v %)

Vlastní úprava. Zdroj: Výroční zpráva o činnosti České televize (2010, 2013)

Česká televize rozvíjí požadované doplňkové služby v oblasti nových médií. Kromě bohatého archivu, dostupného přes ivysilani.cz, Česká televize prostřednictvím mobilních aplikací, přítomností na sociálních sítích a širokou nabídkou interaktivity, jako první a zatím jediná v České republice nabízí službu HbbTV (Hybridní televize). Vysílání hybridních služeb zahájila Česká televize v květnu 2012 (Výroční zpráva ČT

2012). HbbTV kombinuje televizní vysílání s širokopásmovým internetem, které je vysíláno na všech čtyřech programech ČT (www.ceskatelevize.cz). Všechny tyto aktivity se slučují s představou poskytování veřejné služby, která je bezplatná a dostupná široké veřejnosti.

Na základě zjištěných skutečností, lze říci, že Česká televize plní odpovídajícím způsobem všechny v této práci posuzované zákonné povinnosti kladené na médium veřejné služby.

3.3.2 Naplňování programové služby České televize

Česká televize v roce 2012 a 2013 naplňovala parametry požadované Zákonem č. 483/1991 Sb., o České televizi a Zákonem č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, plnoformátovými programy ČT1 a ČT2 a dále tematickými programy ČT24 a ČT sport. V roce 2013 svou nabídku rozšířila o dva nové tematické programy, a to dětský program ČT :D a kulturní program ČT art.

Plnoformátovým programem rozumí Zákon č. 231/2001 Sb., takový televizní program, který obsahuje pořady různého zaměření a témat, zejména pořady zpravodajské, filmové, dokumentární, hudební a vzdělávací. Podle tohoto zákona je Česká televize povinna sestavovat programovou skladbu tak, aby ve svém vysílání poskytovala vyváženou nabídku pro všechny obyvatele se zřetelem na jejich věk, pohlaví, barvu pleti, víru, náboženství, politické či jiné smýšlení, národnostní, etnický nebo sociální původ a příslušnost k menšině.

V rámci srovnání a zhodnocení programové služby České televize bude hodnocena míra naplňování výše uvedených zákonných požadavků se zaměřením na jednotlivé programy, jejich sledovanost, včetně divácké spokojenosti.

Program ČT1

ČT1 je rodinným programem se silným zastoupením původní české dramatické, seriálové a zábavní tvorby včetně publicistiky. V roce 2012 se jí podařilo zastavit trend z let minulých, kdy probíhal pokles diváckého zájmu, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2012. ČT1 nabídla svým divákům více původní a zábavní tvorby, publicistiky a zpravodajství, to přineslo mimořádné výsledky sledovanosti. V roce 2013 se již naplno projevilo úsilí nově vzniklých tvůrčích producentů skupin, díky kterým mohla ČT1 odvysílat nová dramatická, zábavní a vzdělávací díla (Výroční zpráva ČT 2013).

Z hlediska zastoupení jednotlivých pořadů na ČT1 ve struktuře programových typů převažují pořady dramatické a zábavní, za nimi pak s velkým odstupem následují pořady zpravodajské, účelové, dokumentární a vzdělávací (viz příloha 3). Z výše uvedeného je zřejmá převaha zábavných a dramatických pořadů.

Z hlediska diváckého uspokojení, překonala ČT1 v roce 2012 výsledky let předešlých (viz příloha 4). Spokojenost s ČT1 (celý den, 15+) v roce 2012 byla 8,1%, v roce 2013 již činila 8,4% (Výroční zpráva ČT 2013). Taktéž sledovanost od roku 2011 neustále roste. V roce 2011 byla sledovanost (ČT1, celý den, 15+) 15, 88% v roce 2013 již 16,69% (ATO 2014).

Program ČT2

Rok 2013 znamenal pro ČT2 rok zásadní proměny, jelikož se ho nejvýznamnějším způsobem dotkla příprava a zahájení vysílání dvou nových programů. Program ČT2 byl postaven před úkol nově definovat svou pozici ve struktuře všech programů České televize. ČT2 má z hlediska osvěty a vzdělávání mezi ostatními programy České televize výlučnou pozici. Jeho základní programovou strategií je zprostředkování poznání a vzdělávání z nejrůznějších oblastí. Měl by také zohledňovat minoritní skupiny diváků s jejich specifickými problémy.

Struktura programových typů ČT2 je tvořena z velké části dokumentárními pořady, v roce 2011 to bylo téměř 33%, za nimi následují pořady dramatické, publicistické, vzdělávací, kulturně a umělecky orientované, účelové a náboženské (viz příloha 4).

Přestože byl rok 2013 pro program ČT2 přelomovým rokem, spokojenost s tímto programem meziročně stoupla, v roce 2012 činila 8,3% a v roce 2013 vzrostla na 8,5% (Výroční zpráva ČT 2013). Díky pestré nabídce zahraničních dokumentů ze všech oborů i stabilnímu nasazení obstála Dvojka i v konkurenci nového programu Prima ZOOM, jak dále zmiňuje zdroj.

Program ČT sport

Rok 2013 je již osmým rokem existence programu ČT sport a je v mnoha ohledech rokem významným. V tomto roce získal ČT sport nové studio a stal se plně soběstačným. Další významnou událostí bylo zavedení Sportovních zpráv, které tomuto programu podle diváckých ohlasů chyběly.

Program ČT sport celý rok zprostředkovával divákům všechny významné sportovní akce (MS v ledním hokeji, MS v biatlonu, Davis Cup, Fed Cup, MS v atletice, Superpohár UEFA a další), včetně menšinových a amatérských sportů a dětských soutěží. Jasně nejvýznamnější událostí bylo vysílání ZOH 2014, zde poskytl ČT sport divákům dosud nejuplněnější nabídku v historii vysílání ze ZOH.

Program ČT sport si dokázal udržet svého diváka a nabídnout mu maximální možný servis ze sportovního dění. Jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2013, nabídl ČT sport divákům 4778 premiérových pořadů a 9997 repríz. V roce 2012 byla spokojenost s ČT sport (celý den, 15+) 8,3%, a v roce 2013 již činila 8,4%, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2013. Sledovanost zaznamenala mírný pokles v roce 2013 (ČT sport, celý den, 15+) byl 3,16% oproti roku 2012 s 4,41% (ATO 2014)

Program ČT24

ČT24 představuje jedinečný zpravodajský program České televize. Jeho úkolem je zprostředkovávat divákům informace z domácího i zahraničního dění, přinášet jak pravidelné zpravodajství, tak i aktuální informace o mimořádných událostech. Tento program by měl také poskytovat prostor k diskuzím a věnovat se politickým událostem.

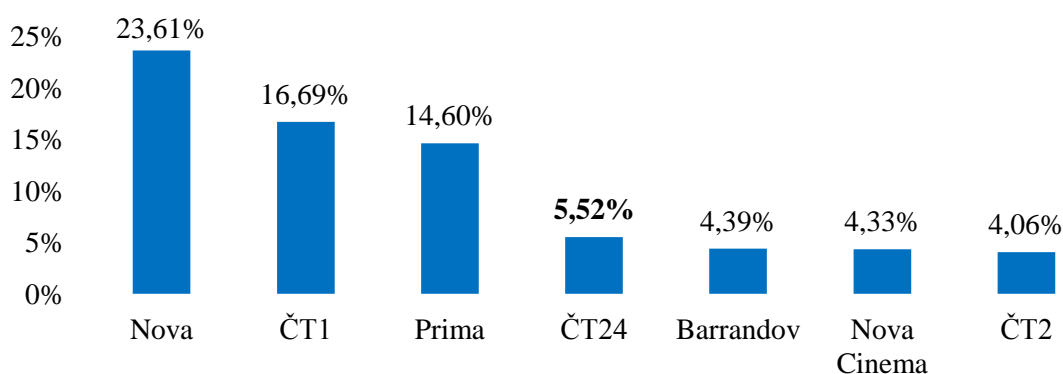
Program ČT24 se v minulých letech věnoval všem významným událostem. V roce 2013 to bylo jednoznačně vysílání spojené s volbou prezidenta ČR a mimořádnými volbami do Poslanecké sněmovny PČR. Volební vysílání bylo vystřídáno neméně významnými

politickými událostmi v podobě jednání o nové vládní koalici. Vedle těchto zásadních událostí musela ČT24 velmi rychle reagovat i na nečekané události (červnové povodně, pád vlády, politická krize či abdikace papeže). O všech těchto událostech byla schopna objektivně, otevřeně a vyváženě informovat své diváky, jak uvádí Výroční zpráva České televize 2013.

Vedle domácího dění dokázala divákům ČT24 zprostředkovat významné zahraniční události. K tomuto účelu jim nabídla nový zpravodajský formát Horizont ČT24 zaměřený výhradně na zahraniční události. Tento formát využívá jednu z největších předností zpravodajství České televize, a to původní informace ze zahraničí. Rozsah sítě zahraničních zpravodajů České televize nemá v prostředí českých televizí obdoby, jak uvádí Výroční zpráva České televize 2013. Díky těmto zpravodajům se ČT24 věnovala velmi podrobně všem významným zahraničním událostem, například smrti Nelsona Mandely, událostem na Ukrajině či sérii teroristických útoků v Rusku.

Z hlediska zpravodajství a publicistiky je třeba upozornit na bezkonkurenčnost tohoto programu, který díky obrovskému množství prezentovaných událostí a šíří svých témat je v České republice jedinečný, jak uvádí Výroční zpráva České televize 2013. Celkové výsledky sledovanosti programu ČT24 za celý rok 2013 ukazují, že se ČT24 stala po Nově, ČT1 a Primě čtvrtou nejsledovanější stanicí v celé České republice, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2013 a znázorňuje následující graf.

Graf 5 Share pro 15+ za celý rok 2013 (1.1. - 31.12.) - celý den (6:00 - 6:00)

Zdroj: ATO Mediaresearch (2014)

Program ČT :D

Česká televize spustila 31. 8 2013 vysílání svého nového programu určeného dětem. Děčko je multižánrovou a plnoformátovou televizí pro děti od 4 do 12 let (www.ceskatelevize.cz). Programové zásady této televize se opírají o Kodex ČT a jsou postaveny na sedmi pilířích, kterými jsou hraná a animovaná tvorba, zábavné vzdělávání, magazíny, zábavní a soutěžní pořady, dětské zprávy, dětská publicistika a sport, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2013. Pořady jsou uzpůsobeny dětskému vnímání a podílejí se na nich zkušení producenti, dramaturgové a nejrespektovanější tvůrci a autoři dětské tvorby v zemi, jak dále zmiňuje zdroj.

Program doplňuje nový dětský web www.decko.cz, který je zároveň jakousi nadstavbou dětských vzdělávacích pořadů.

Spokojenost s tímto programem byla 8,3 % (celý den, 15+ a cílová skupina 4-12 v čase 6:00-20:00), jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2013. Sledovanost ČT :D (celý den, 15+ a cs 4-12 v čase 6:00-20:00 v období 31.8. – 31.12.2013) byla 17,69% (Výroční zpráva ČT 2013).

Program ČT art

Program ČT art začal vysílat 31. srpna 2013. Díky němu přestaly být kulturní pořady rozptýlené ve vysílání České televize. Cílem tohoto programu je ukázat, že kulturou a uměním lze bavit druhé i prostřednictvím televizních obrazovek (Výroční zpráva ČT 2013). ČT art respektuje kulturní tradice a klasické hodnoty, ale také se snaží dávat prostor novým podnětům a mladé generaci umělců, jak dále uvádí zdroj.

Vznikem tohoto kulturního programu rozšířila Česká televize svoji programovou nabídku a zásadním způsobem zkvalitnila plnění veřejné služby v oblasti kultury (Výroční zpráva ČT 2013). Již první čtyři měsíce existence ČT art ukázaly, že odpovídá konceptu veřejné služby, jak dále uvádí zdroj. Těchto výsledků dosáhl tento program zejména díky prezentaci kvalitních uměleckých děl, divadelních představení, dokumentárních filmů a samozřejmě také díky kulturnímu zpravodajství. Zavedením každodenní zpravodajské relace Události v kultuře, rozšířila Česká televize informační servis, který v oblasti kulturního televizního zpravodajství chyběl.

Spokojenost s tímto programem byla 8,1 % v roce 2013 (celý den, 15+ v čase 20:00 – 02:00), dle údajů uveřejněných ve Výroční zprávě o činnosti ČT 2013. Sledovanost ČT art (celý den, 15+, v čase 20:00 – 02:00 v období od 31.8. – 31.12.2013) byla zatím jen 0,32% ((Výroční zpráva ČT 2013).

Nová média

Internetové stránky České televize oslavily v roce 2013 osmnáct let své existence. Tento rok je spojený hned s několika důležitými inovacemi. Patří mezi ně například spuštění nové domovské stránky, která se automaticky přizpůsobuje zařízení uživatele nebo zprovoznění platformy nazvané Krizová mapa Česka (v souvislosti s červnovými povodněmi), jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2013. Významným vývojem prošel i způsob využívání sociálních sítí, a to zejména v živých vstupech do televizního vysílání. Výraznou novinkou roku 2013 byl start internetových verzí nových programů ČT :D a ČT art. Zejména pak dětský portál www.decko.cz, který doplňuje a rozšiřuje televizní platformu programu.

Jak bylo zjištěno, i přes veškeré negativní důsledky ekonomické krize dosáhla Česká veřejnoprávní televize v roce 2012 největšího podílu na sledovanosti mezi televizemi na českém trhu, což je vůbec poprvé od začátku elektronického měření sledovanosti v roce 1997 (Výroční zpráva ČT 2013). Z hlediska ukazatelů divácké spokojenosti si také vedla dobře. Svým divákům poskytla vyváženou nabídku pořadů, ve které zohlednila jak divácké, tak zákonné požadavky. Je tedy možné říci, na základě hodnocení pomocí sekundárních dat, že v i v tomto ohledu plní Česká televize svou veřejnou službu.

3.4 Hodnocení veřejné služby České televize pomocí primárních dat

Pro získání primárních dat byl zvolen kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Toto šetření bylo provedeno za účelem získání konkrétních informací. Hlavním cílem výzkumu bylo získat názory respondentů na to, zda Česká televize plní svou službu veřejnosti. Dotazníkový průzkum byl prováděn v době od 7. dubna 2014 do 23. dubna 2014. Cílovou skupinou jsou občané České republiky starší 15 let. Výběrový vzorek respondentů byl zvolen záměrným úsudkovým výběrem na základě techniky vhodné příležitosti. Samotnému šetření předcházela předvýzkum, jehož cílem bylo otestovat srozumitelnost otázek a logickou posloupnost dotazníku. Na základě tohoto předvýzkumu byl dotazník upraven a zjednodušen. Dotazník byl sestaven dle obecných zásad tvorby dotazníků a obsahuje 12 otázek, z toho 5 alternativních a 7 selektivních.

Způsob dotazování byl zvolen s ohledem na zkoumanou problematiku a časové hledisko. Bylo využito písemné a osobní techniky. Dotazování proběhlo na základě tištěné verze dotazníku. V případě písemného dotazování respondenti zaznamenávali odpovědi do dotazníku sami. Samotnému dotazování předcházelo vysvětlení důvodu probíhajícího průzkumu a seznámení respondentů s dotazníkem. Osobní dotazování bylo provedeno pomocí tazatele, jímž byla autorka práce. Šetření proběhlo na několika místech v Praze, Berouně a okolí, jednalo se o různé společnosti zabývající se administrativou, distribucí, výrobou i prodejem. Zde bylo realizováno písemné dotazování. Osobní dotazování probíhalo na místech s velkou fluktuací lidí, především v nákupním centru, na náměstí, na poště a v zahradnickém centru. Získaná data byla převedena do elektronické podoby a poté zpracována pomocí programu Microsoft Excell 2010. Data byla vyhodnocována na základě statistických metod I. stupně do tabulek a grafů.

3.4.1 Dotazníkové šetření a výsledky výzkumu

Šetření se zúčastnilo 149 respondentů, z toho 86 mužů a 63 žen. Návratnost dotazníků byla 95,5%. Nejpočetnější věkovou kategorií byly respondenti ve věku 25 až 34 let, naopak nejméně zúčastněných bylo v kategorii 65 let a více. Z hlediska vzdělání mělo největší zastoupení vzdělání středoškolské s maturitou, za ním následovalo vzdělání vysokoškolské a vyučení. Ve městě bydlelo 115 respondentů, z venkova bylo 34. Grafické a tabulkové znázornění otázek vztahujících se k demografickým údajům respondentů je z důvodu omezeného rozsahu práce uvedeno v příloze 7.

Nyní bude následovat vyhodnocení a interpretace jednotlivých otázek. Úvodní otázkou šetření bylo, zda respondent sleduje vysílání některých programů České televize. Na tuto otázku odpovědělo kladně 93% dotázaných. Výsledky ukázaly, že většina respondentů sleduje alespoň některý z programů České televize. Deset dotázaných vysílání České televize nesleduje, ale přesto mají určité povědomí a názor na její vysílání, jelikož pokračovali v odpovídání na další otázky.

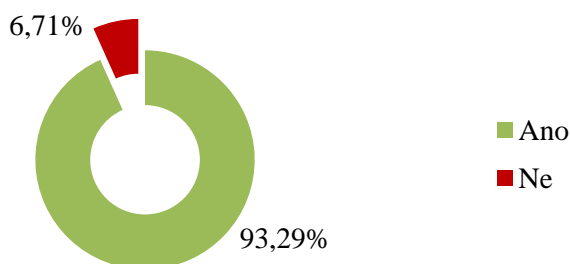
Otázka 1: Sledujete vysílání některých programů České televize?

Tabulka 1 Sledujete vysílání některých programů České televize

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	139	93,29%
Ne	10	6,71%

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 6 Sledujete vysílání některých programů České televize

Zdroj: Vlastní výzkum

Dále následovaly otázky vztahující se k jednotlivým úkolům veřejné služby České televize. První dvě z těchto otázek zkoumaly názor respondentů na kvalitu poskytovaných informací a zdroje jejich získávání. Další otázky souvisely s vyváženou nabídkou pořadů České televize, s jejím přínosem v oblasti vzdělání a kultury, s množstvím diskusních pořadů a konfrontací názorů.

Otázka 2: Který z programů České televize považujete za zdroj důležitých informací?

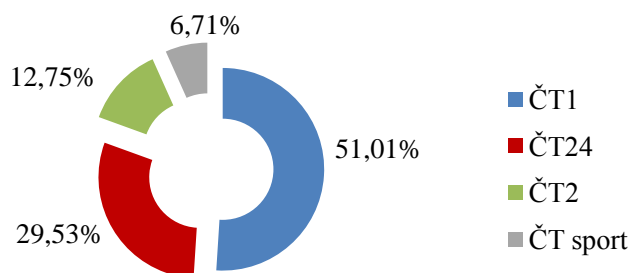
Z výsledků šetření je patrné, že více jak polovina respondentů považuje ČT1 za nejdůležitější zdroj informací, vzhledem k ostatním programům České televize. Následuje program ČT24 s téměř 30% ohlasem. Na základě zjištěných informací, lze říci, že programy ČT1 a ČT24 považují respondenty za nejvýznamnější zdroj informací z hlediska jednotlivých programů České televize.

Tabulka 2 Který z programů České televize považujete za zdroj důležitých informací

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
ČT1	76	51,01%
ČT24	44	29,53%
ČT2	19	12,75%
ČT sport	10	6,71%

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 7 Který z programů České televize považujete za zdroj důležitých informací

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 3: Poskytuje, podle vás Česká televize objektivní, vyvážené a všestranné informace?

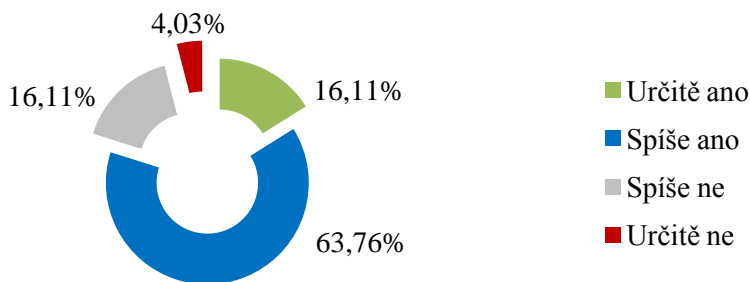
Z odpovědí respondentů je evidentní kladný názor na kvalitu informací poskytovaných Českou televizí. Téměř 80% dotázaných odpovědělo pozitivně, přičemž určitě o tom bylo přesvědčeno 16%, o opaku pak pouhé 4% respondentů.

Tabulka 3 Poskytuje Česká televize objektivní, vyvážené a všestranné informace

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše ano	95	63,76%
Určitě ano	24	16,11%
Spíše ne	24	16,11%
Určitě ne	6	4,03%

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 8 Poskytuje Česká televize objektivní, vyvážené a všestranné informace

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 4: Domníváte se, že nabídka pořadů České televize je vyvážená pro všechny skupiny obyvatel?

Nabídku pořadů České televize a její vyváženost pro všechny skupiny obyvatel hodnotilo kladně 67% dotázaných. Stoprocentně však o tom bylo přesvědčeno pouhých 9% respondentů. Na základě těchto skutečností, lze předpokládat, že nabídka pořadů

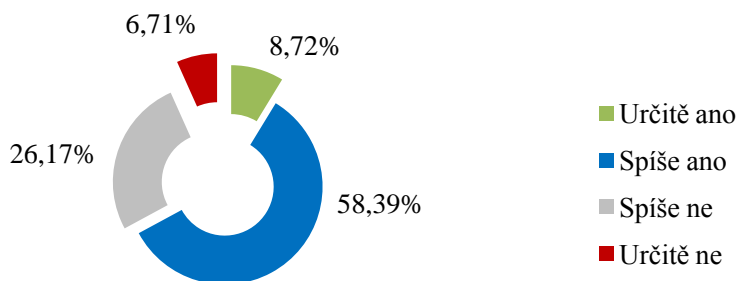
není zcela vyvážená a respondenti určité pořady postrádají, což dokazuje 26% dotázaných, kteří na tuto otázku odpověděli spíše ne.

Tabulka 4 Nabídka pořadů České televize je vyvážená pro všechny skupiny obyvatel

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše ano	87	58,39%
Spíše ne	39	26,17%
Určitě ano	13	8,72%
Určitě ne	10	6,71%

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 9 Nabídka pořadů České televize je vyvážená pro všechny skupiny obyvatel

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 5: *Domníváte se, že ve vysílání České televize je dostatečný prostor pro diskusi a konfrontaci názorů na jednotlivá témata?*

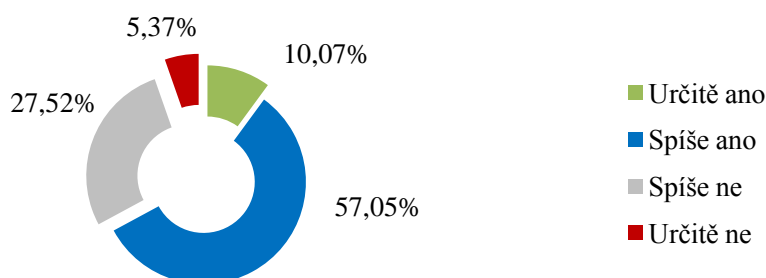
K otázce prostoru pro diskusi a konfrontaci názorů ve vysílání České televize se vyjádřilo 67% respondentů pozitivně, čili považují tento prostor za dostatečný. Avšak téměř 30% dotázaných se v tomto případě vyjádřilo spíše ne. Na základě těchto údajů, lze předpokládat, že respondenti považují prostor pro diskusi a konfrontaci názorů ve vysílání za odpovídající, ale jsou i tací co očekávají ještě více diskusních pořadů ve vysílání České televize.

Tabulka 5 Dostatečný prostor pro diskusi a konfrontaci názorů na jednotlivá témata

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Spíše ano	85	57,05%
Spíše ne	41	27,52%
Určitě ano	15	10,07%
Určitě ne	8	5,37%

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 10 Dostatečný prostor pro diskusi a konfrontaci názorů na jednotlivá témata

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 6: *Zastáváte názor, že Česká televize významně přispívá ke vzdělanosti svých diváků?*

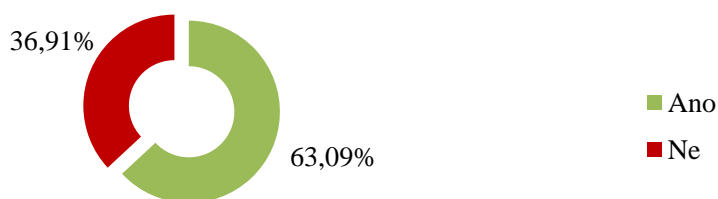
S významným přínosem České televize v oblasti vzdělávání diváků souhlasila více jak polovina dotázaných, přesto tento poměr vypovídá i o značném nesouhlasu respondentů. Ze zjištěných skutečností vyplývá, že stále existuje početná skupina lidí, kteří tento přínos nepovažují za významný.

Tabulka 6 Přispívá významně Česká televize ke vzdělanosti svých diváků

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	94	63,09%
Ne	55	36,91%

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 11 Přispívá významně Česká televize ke vzdělanosti svých diváků

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 7: *Přispívá Česká televize k pěstování a rozvoji kultury a umění v České republice?*

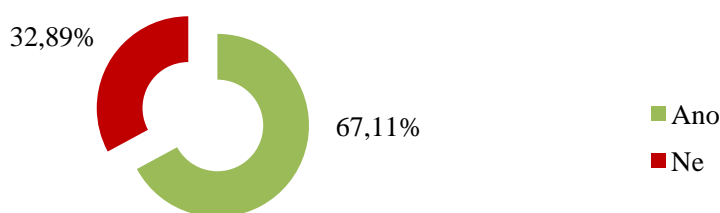
Obdobně jako v předchozím případě zastává i zde souhlasný názor více jak polovina respondentů, přesto je přínos České televize v oblasti kultury a umění hodnocen dotázanými o něco lépe než v oblasti vzdělávání.

Tabulka 7 Přispívá Česká televize k pěstování a rozvoji kultury a umění

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	100	67,11%
Ne	49	32,89 %

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 12 Přispívá Česká televize k pěstování a rozvoji kultury a umění

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 8: Zastáváte názor, že Česká republika potřebuje veřejnou službu České televize?

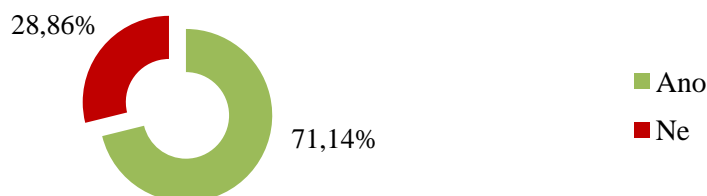
U této otázky se 71% dotázaných shodlo na tom, že Česká republika potřebuje veřejnoprávní televizi. Z této potřeby lze předpokládat, že respondenti věří v přínos takového média a přikládají mu určitý význam. Zanedbatelné však nejsou ani nesouhlasné názory, ty představují téměř 30%.

Tabulka 8 Potřebuje Česká republika veřejnou službu České televize

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	106	71,14%
Ne	43	28,86%

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 13 Potřebuje Česká republika veřejnou službu České televize

Zdroj: Vlastní výzkum

3.5 Závěrečné shrnutí, zjištěné skutečnosti a doporučení

Hlavním cílem této práce bylo zodpovězení otázky, zda Česká televize jako médium veřejné služby plní svou funkci. Za účelem jejího zodpovězení bylo nejprve třeba získat představu o tom, co je podstatou a úkolem veřejné služby České televize, kde a jak je definována. Na základě zjištěných informací byly stanoveny základní úhly pohledu pro porovnání definovaných požadavků na plnění veřejné služby a reálného naplňování této služby Českou televizí. Hlavní úkoly veřejné služby České televize a způsob jakým má být tato služba naplňována jsou definovány zejména v Zákoně o České televizi. Ten byl také výchozím bodem komparace.

Nejprve bylo provedeno srovnání na základě sekundárních dat. Jeho cílem bylo zjistit, zda Česká televize plní to, co jí v této oblasti ukládá zákon. K tomuto účelu byly využity Výroční zprávy České televize, data zveřejňovaná Asociací televizních organizací a analýzy společnosti Media Tenor.

Poté byl za účelem získání primárních dat realizován kvantitativní výzkum pomocí dotazníkového šetření. Účelem tohoto výzkumu bylo získat subjektivní pohled vzorku populace na zkoumanou problematiku a dále zjistit, zda se tyto názory shodují či liší od zjištěných skutečností prostřednictvím sekundárních dat.

Zjištěné skutečnosti

Srovnáním skutečné činnosti České televize se zákonnými požadavky na veřejnou službu pomocí sekundárních dat bylo zjištěno, že Česká televize tyto požadavky naplňuje v mnoha ohledech. Poskytuje veřejnosti objektivní, otevřené, vyvážené a všestranné informace, a to především prostřednictvím svých zpravodajských relací a programu ČT24. Zpravodajství České televize stále mírně zvyšuje počet pravidelných diváků a analýzy vypovídají o tom, že mezi jeho diváky vládne spokojenost.

Pořady České televize odráží rozmanitost názorů a poskytují prostor pro nejrůznější diskuze. Česká televize vytváří programy a poskytuje vyváženou nabídku pořadů pro všechny skupiny obyvatel. V tomto ohledu byly hodnoceny jednotlivé programy České televize, jejich charakter, divácký ohlas a okrajově i sledovanost. Společně tyto programy dokázaly divákovi poskytnout širokou škálu pořadů. Dramatické, seriálové, zábavní a publicistické pořady nabízel divákům zejména první program ČT1. Dokumentární tvorbě, vzdělávání a osvětě, se věnoval program ČT2. Sportovní události, včetně menšinových a amatérských sportů přinášel program ČT sport. Zpravodajství a publicistika byla doménou programu ČT24. Pro dětské diváky připravila Česká televize nový dětský program ČT :D, který se velmi rychle ujal. K rozvoji kultury a umění v České republice přispívá další nový program České televize ČT art. Ten si svůj stálý divácký okruh získává o něco pomaleji. Poslední dva jmenované programy významným způsobem dotváří charakter veřejné služby. Česká televize vysílá kvalitní obsahy, nabízí divákovi přidanou hodnotu a její pořady se liší od toho, co v daném žánru nabízejí komerční televize.

Jednou z hlavních úloh veřejnoprávní televize je vlastní produkce, zde si Česká televize dokázala udržet více jak 70% podíl vlastní tvorby na celkovém vysílání, a to i přes

nepříznivé ekonomické podmínky. Nejvíce hodin pořadů vlastní výroby vykazoval zpravodajský program ČT24. Veřejná služba spočívá také v pomoci postiženým občanům. Zákon ukládá České televizi odvysílat alespoň 70% pořadů se skrytými nebo otevřenými titulky. Toto opatření plní Česká televize na všech svých programech nad rámec, výjimkou je program ČT sport. Ostatní zákonem definované požadavky na vysílání pro sluchově a zrakově postižené splňuje Česká televize již na každém programu.

Podmínku dostupnosti vysílání v podobě 95% pokrytí obyvatel České republiky splnila Česká televize již v roce 2010. V roce 2013 dosáhl veřejnoprávní multiplex pokrytí 99,9% obyvatelstva ČR. Česká televize také významným způsobem rozvíjí činnost v oblasti nových médií. V roce 2012 zahájila zatím jako jediná v České republice vysílání hybridních služeb.

Výsledky dotazníkového šetření v mnoho ohledech potvrdily výše uvedené skutečnosti zjištěné na základě oficiálních dat. Shoda se potvrdila zejména v otázce kvality informací poskytovaných Českou televizí, ta byla jednoznačně hodnocena s pozitivním zjištěním, a to u 80% dotázaných. Z hlediska jednotlivých programů České televize, považují respondenti za nejdůležitější zdroj informací program ČT1 a následně ČT24. Přínos České televize v oblasti vzdělávání a kultury byl také hodnocen vesměs pozitivně. Téměř 63% dotázaných zastávalo názor, že Česká televize přispívá ke vzdělanosti svých diváků a 67% respondentů věřilo v její kulturní a umělecký přínos občanům. V tomto případě již však odpovědi nebyly tak jednoznačné, jako byly v otázce poskytovaných informací.

Nabídku pořadů České televize a její vyváženost pro všechny skupiny obyvatel hodnotilo kladně 67% dotázaných. Přesto i v této otázce nebyly názory dotázaných zcela jednoznačné. Stoprocentně o této skutečnosti bylo přesvědčeno pouhých 9% respondentů. Na základě těchto informací lze předpokládat, že nabídka pořadů není úplně vyvážená a respondenti určité pořady postrádají, což dokazuje 26% dotázaných, kteří na tuto otázku odpověděli spíše ne. Z hlediska prostoru věnovaného diskuzi a konfrontaci nejrůznějších názorů ve vysílání České televize je situace obdobná jako v předchozí otázce. Pozitivně se vyjádřilo 67% respondentů, čili považují tento prostor za dostatečný nebo spíše dostatečný. Opět, stoprocentně o tom bylo přesvědčeno pouhých 10%. I zde je tedy možné hledat určitá nenaplněná očekávání respondentů. Poměrně vysoká shoda názorů respondentů však byla v otázce, zda Česká republika potřebuje službu veřejnosti. Na tuto otázku odpovědělo kladně 71% respondentů.

Doporučení

Na základě zjištěných skutečností vycházejících ze sekundárních dat, lze konstatovat, že Česká televize dodržovala zákon a jako médium veřejné služby plnila své poslání. Taktéž ze subjektivních názorů zkoumaného vzorku respondentů vyplynulo, že Česká televize naplňuje službu veřejnosti a má své opodstatnění. V tomto případě však byly zaznamenány jisté nedostatky, zejména v oblasti vzdělávání a kultury, dále v souvislosti s nabídkou pořadů České televize a množstvím prostoru určeného pro diskuzi a konfrontaci nejrůznějších názorů.

V tomto ohledu by se měla Česká televize ještě více zaměřit na vzdělávání a osvětu svých diváků, dětského diváka nevyjímaje. K tomuto účelu je možné využít například dokumentární a naučné pořady. Tyto pořady by se však neměly jednostranně orientovat jen na oblast přírodních věd, ale měly by přinášet vědění i z dalších oblastí, jako je umění, média či humanitní vědy. Z hlediska naplňování programových služeb České televize jsou k tomuto účelu určeny právě programy ČT2, ČT art a pro dětského diváka program ČT :D.

Pokud jde o pestrost a vyváženost programové nabídky, ta do jisté míry souvisí i s financováním České televize. Z pohledu veřejnoprávního zvyšuje kvalitu programové nabídky především podíl premiér ve vysílání. Pokud se Česká televize chce odlišovat od komerčních televizí, měla by se vyvarovat zvýšenému počtu repríz a přílišnému využívání archivních fondů. V její programové struktuře by měla převažovat původní česká tvorba a takové pořady, které komerční vysílatelé nenabízí. Česká televize by se měla zaměřit na vysokou kvalitu svých pořadů, jež budou určeny široké skupině diváků, menšinového a náročného diváka nevyjímaje.

Dále by Česká televize měla ještě více a lépe přispívat k informovanosti českých občanů. Stále nabízí málo informací ze zahraničí, které by zprostředkovaly českým divákům obraz o sociální a politické situaci ve světě. Česká televize by si měla také udržet kvalitu svého zpravodajství a poskytovat ještě více prostoru pro debatu, ať politickou či nepolitickou a umožnit tak představit více názorů.

Vedle výše uvedených nedostatků, které vycházely ze subjektivních názorů respondentů, byly také na základě zkoumání sekundárních dat zjištěny významné skutečnosti ohledně dlouhodobého problému s financováním veřejné služby České televize, jak komentuje Výroční zpráva ČT 2013. Hlavním zdrojem příjmů České televize jsou televizní poplatky, ty v současné době představují téměř 89% procent výnosů České televize, jak dále uvádí zdroj. Ostatní financování zaznamenává značný pokles, což vede k celkové stagnaci či poklesu příjmů. Tento problém se odráží především ve financování producentské činnosti České televize, která je nucena k úsporným opatřením. Těm by se mohla vyvarovat přehodnocením otázky financování.

Například se nabízí otázka, proč nemít pouze jednu mediální veřejnoprávní instituci, do které by se sloučil Český rozhlas a Česká televize, například po vzoru Velké Británie. To by mohlo přinést značné finanční i organizační úspory a zefektivnění spolupráce mezi jednotlivými institucemi. Podobným krokem prošla v roce 2011 i Slovenská televize.

Další možností je změna financování České televize. Samozřejmě je možné nadále postupně navyšovat televizní poplatky, ale je to v dnešní době ještě efektivní? Zejména v souvislosti s vývojem techniky? Jestliže televizní divák sleduje vysílání na svém televizním přijímači, musí za to podle zákona platit. Jestliže provádí totéž prostřednictvím PC, notebooku, tabletu či mobilního telefonu, nemusí platit za nic, i když prakticky provozuje totéž. Tento rozvoj boří ustálená pravidla a zákony za ním značně pokulhávají. V tomto momentu koncesionářský poplatek ztrácí opodstatnění a jako spravedlivější se jeví financování prostřednictvím státního rozpočtu. Toto je jen

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

základní nástin dvou možností, jak by bylo možné tuto situaci pojmout. Tato problematika je však natolik složitá a závažná, že ji nelze vyřešit jednoznačným doporučením.

4 Závěr

Televizní vysílání v České republice oslavilo v minulém roce své šedesáté výročí. Během tohoto období prošla televize a její vysílání celou řadou proměn. Doby kdy vysílala jen několik hodin denně, jsou nenávratně pryč. Dnešní televize je jiná, používá nejnovější technologie a se svými diváky komunikuje prostřednictvím nových médií. Ovšem na poli veřejnoprávním zůstává Česká televize stále ještě poměrným nováčkem. V České republice díky historickému vývoji vznikla veřejnoprávní televize až s příchodem demokratického režimu. Veřejnoprávní vysílání zde nemá svou tradici, teprve si ji buduje. Česká televize byla postavena před tuto nelehkou úlohu. Musela se vypořádat s řadou legislativních, organizačních, ale i technických problémů a zejména s příchodem komerčních televizí. V tomto ohledu dokázala Česká televize překonat veškerá tato úskalí a vybudovat si pevnou pozici v českém mediálním prostředí. Jak je to ale s jejím hlavním posláním? Dokázala naplnit i požadavky na média veřejné služby? Skutečně poskytuje tuto službu občanům? A právě odpověď na tuto otázku byla hlavním cílem této práce.

Aby tato otázka mohla být zodpovězena, bylo nutné získat patřičné informace o dané problematice. Získané poznatky se staly základem teoreticko-metodologické části práce a výchozím bodem pro formulaci postupu zpracování práce. Následovalo stanovení dílčích cílů, jejichž úkolem bylo získat odpověď na otázky týkající se veřejné služby České televize, zejména na to, co je její podstatou, kde a jak je definována a jaké jsou její hlavní úkoly. Na základě zjištěných informací byly stanoveny základní body komparace.

Prvním úkolem bylo zjistit, zda Česká televize plní veřejnou službu, tak jak jí v tomto ohledu ukládá Zákon o České televizi. Tato zjištění byla prováděna na základě sekundárních dat, která vycházela především z Výročních zpráv České televize, z dat zveřejňovaných Asociací televizních organizací a z analýz společnosti Media Tenor. Nejprve byly porovnávány jednotlivé zákonné požadavky, zejména z hlediska kvality informací, zpravodajství, prostoru pro diskusi a konfrontaci názorů, vzdělávání diváků, rozvoje kultury a umění a výroby vlastních pořadů. Dále následovalo posouzení programové služby České televize, zde byly hodnoceny jednotlivé programy, jejich tematická struktura, divácký ohlas a okrajově i jejich sledovanost.

Na základě výše uvedených skutečností bylo zjištěno, že Česká televize plní zákonem definované požadavky. Poskytuje objektivní, otevřené a vyvážené informace, zejména prostřednictvím svých zpravodajských relací a programů ČT1 a ČT24. Věnuje dostatečný prostor jak politickým, tak nepolitickým diskusním pořadům a umožňuje tak konfrontaci různých názorů. Naplňuje své poslání i v oblasti kultury, zde pro své diváky připravila nový kulturní program ČT art, včetně unikátního kulturního zpravodajství. Jedním z hlavních úkolů veřejné služby je vlastní výroba pořadů. I v tomto ohledu dokázala Česká televize naplnit tyto požadavky. V roce 2013 vyrobila celkem 27 154 hodin pořadů vlastní výroby, což odpovídá více jak 70% podílu z celkového vysílání, jak uvádí Výroční zpráva o činnosti ČT 2013. Vedle těchto požadavků naplňovala

Česká televize i další významná opatření, zejména v oblasti služeb poskytovaných zrakově a sluchově postiženým občanům.

Dalším bodem bylo hodnocení veřejné služby České televize pomocí primárních dat. Za účelem jejich získání byl proveden kvantitativní výzkum v podobě dotazníkového šetření. Cílem tohoto výzkumu bylo zjistit subjektivní názory vybraného vzorku populace na to, zda Česká televize plní své poslání a službu veřejnosti. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 149 respondentů, kteří odpovídali na otázky související s jednotlivými úkoly veřejné služby.

Šetření ukázalo velice pozitivní názor respondentů na kvalitu informací poskytovaných Českou televizí, zde se kladně vyjádřilo téměř 80% dotázaných. Za nejdůležitější zdroj informací z hlediska jednotlivých programů České televize, považovali respondenti program ČT1 a následně ČT24. V otázkách vzdělávání diváků a kulturního přínosu České televize již nebyly odpovědi dotázaných tak jednoznačné. Obdobné bylo i zjištění v otázce nabídky pořadů České televize a její vyváženosti, tu hodnotilo kladně 67% dotázaných. S množstvím prostoru, který Česká televize věnuje diskusním pořadům a konfrontaci názorů nebylo zcela spokojeno 27% respondentů, 5% dotázaných považovalo tento prostor za nedostačený. V otázce zda Česká republika potřebuje službu veřejnosti, se shodlo 71% respondentů.

Výsledky dotazníkového šetření v mnoha ohledech potvrdily skutečnosti zjištěné pomocí sekundárních dat. Shoda se potvrdila zejména v otázce kvality informací poskytovaných Českou televizí a v přínosu programů ČT1 a ČT24, jakož to významného zdroje informací. Naopak, ne zcela jednoznačné byly názory respondentů v oblasti vzdělávání, kultury a také v otázce prostou určenému diskuzi a konfrontaci názorů ve vysílání České televize.

Na základě zjištěných skutečností bylo možné říci, že Česká televize jako médium veřejné služby plní své poslání a dodržuje zákonem stanovené požadavky. Nicméně subjektivní pohled respondentů ukázal, že jsou zde určité oblasti, kde jejich očekávání nebyla zcela naplněna.

Literatura

- BEDNAŘÍK, P., JIRÁK J., KÖPPLOVÁ, B. *Dějiny Českých médií*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 448 s. IBSN 978-80-247-3028-8.
- BRUTON, G., JIRÁK, J. *Úvod do studia médií*. 1. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2001. 392 s. IBSN 80-85947-67-6.
- ČICHOVSKÝ, L. a kol. *Masová, mediální a marketingová komunikace*. 1. vyd. Praha: VŠEM, 2011. 317 s. IBSN 978-80-86730-69-1.
- DVOŘÁK, L. *Česká televize – věc veřejná aneb Zápisky teroristovy*. 1. vyd. Brno: Nakladatelství Jota s. r. o., 2001. 136 s. IBSN 80-7217-133-X.
- FORET, M., STÁVKOVÁ, J. *Marketingový výzkum: jak poznávat své zákazníky*. 1. vyd. Praha: Grada, 2003, 159 s. IBSN 80-247-0385-8.
- JIRÁK, J. a kol. *10 let v českých médiích*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005. 142 s. IBSN 80-7178-925-9.
- JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Masová média*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 416 s. IBSN 978-80-7367-466-3.
- JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B. *Média a společnost*. 1. vyd. Praha: Portál, 2003. 208 s. IBSN 80-7178-697-7.
- JIRÁK, J., WOLÁK, R. *Mediální gramotnost: nový rozměr vzdělávání*. 1. vyd. Jihlava: Radioservis a. s., 2007. 152 s. IBSN 978-80-86212-58-6.
- KÖPPLOVÁ, B. a kol. *Dějiny českých médií v datech*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2003. 461 s. IBSN 80-246-0632-1.
- KOTLER, P., WRONG, V., SAUNDERS, J., ARMSTRONG, G. *Moderní marketing: 4. evropské vydání*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 1048 s. IBSN 978-80-247-1545-2.
- KOZEL, R., MYNÁŘOVÁ, L., SVOBODOVÁ, H. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 304 s. IBSN 978-80-247-3527-6.
- KOZEL, R. a kol. *Moderní marketingový výzkum: nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 280 s. IBSN 80-247-0966-X.
- Mc QUAIL, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. 448 s. IBSN 80-7178-200-9.
- POSTMAN, N. *Ubavit se k smrti: veřejná komunikace ve věku zábavy*. 2. vyd. Praha: Mladá fronta, 2010. 204 s. IBSN 978-80-204-2206-4.
- REIFOVÁ, I. & kolektiv. *Slovník mediální komunikace*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004. 328 s. IBSN 80-7178-926-7.
- SCHELLMANN, B., GAJDA, P., GLÄSER, M., KEGEL, T. *Média: základní pojmy, návrhy, výroba*. 1. vyd. Praha: Sobotáles, 2004. 482 s. IBSN 80-86706-06-0.

THOMPSON, J. B. Média a modernita: sociální teorie médií. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2004. 219 s. ISBN 80-246-0652-6.

URBAN, L., DUBSKÝ J., MURDZA K. *Masová komunikace a veřejné mínění*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. 240 s. ISBN 978-80-247-3563-4.

Internetové zdroje

MEDIA BOHEMIA. Kdo jsme: *Skupina Media Bohemia* [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. Dostupné z WWW: <http://www.mediabohemia.cz/index.php?lng=CZ&webid=6>.

LAGARDÈRE ACTIVE ČR. Kdo jsme: *Profil* [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. Dostupné z WWW: <http://www.lagardere.cz/kdo-jsme/profil.html>.

CME - Central European Media Enterprises. About CME: *Company Overview* [online]. 2013 [cit. 2013-05-11]. Dostupné z WWW: <http://www.cetv-net.com/en/about-cme/company-overview.shtml>.

VLP – Vltava Labe Press. O firmě [online]. 2013 [cit. 2013-05-07]. Dostupné z WWW: <http://www.vlp.cz/o-vlp/o-firme.html>.

RINGIER AXEL SPRINTER. O společnosti: *Čtenáři* [online]. 2013 [cit. 2013-06-27]. Dostupné z WWW: <http://inzerce.burdamedia.cz/o-spolecnosti/>.

RPR – Rada pro reklamu. Profil RPR [online]. 2013 [cit. 2013-06-30]. Dostupné z WWW: <http://www.rpr.cz/cz/profil.php>.

RRTV – Rada pro rozhlasové a televizní vysílání. O Radě: *Poslání Rady* [online]. 2013 [cit. 2013-06-30]. Dostupné z WWW: <http://www.rrtv.cz/cz/static/o-rade/poslani-rady/index.htm>.

ČT – Česká televize. Vše o ČT: *Historie* [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/>.

ČT – Česká televize. Základní informace o ČT [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/zakladni-informace-o-ct/>.

ČT – Česká televize. Zákony [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/zakony/>.

ČT – Česká televize. Rada – ČT: *Co je Rada ČT* [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/rada-ct/co-je-rada-ct/>.

ČT – Česká televize. Statut ČT [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/statut-ct/>.

ČT – Česká televize. Kodex ČT [online]. 2013 [cit. 2013-07-04]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/kodex-ct/preambule-a-vyklad-pojmu/>.

ČT – Česká televize. Rada ČT: *Výroční zprávy* [online]. 2014 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/rada-ct/vyrocní-zpravy/>.

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

RTVS – Rozhlas a Televízia Slovenska. O RTVS: *Výročné správy RTVS* [online]. 2014 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z WWW: <http://www.rtv.org/o-rtvs/vyrocne-spravy/vyrocne-spravy-rtvs>.

RTVS – Rozhlas a Televízia Slovenska. O RTVS: *Legislatíva: Zákon o RTVS* [online]. 2014 [cit. 2014-03-15]. Dostupné z WWW: <http://www.rtv.org/o-rtvs/vyrocne-spravy/vyrocne-spravy-rtvs>.

MEDIA TENOR. Kdo jsme: *Produkty* [online]. 2014 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z WWW: <http://www.mediatenor.cz/>.

ATO – Asociace televizních organizací. Výsledky: *Roční data* [online]. 2014 [cit. 2014-04-19]. Dostupné z WWW: <http://www.ato.cz/vysledky/rocní-data/share/15>.

Přílohy

Příloha 1 Prohlášení zaměstnanců České televize z roku 2000

„PROHLÁŠENÍ KRIZOVÉHO VÝBORU ZAMĚSTNANCŮ ČT

Zaměstnanci České televize jsou zděšeni posledními kroky Rady České televize. Způsobem volby nového generálního ředitele Rada ČT přímo ohrozila nezávislost a fungování této veřejnoprávní instituce. Překotnost, s jakou vyměnila generálního ředitele, nade vši pochybnost potvrzuje, že není s to kompetentně rozhodovat o vedení České televize.

Během týdne není možné odvolat generálního ředitele, vypsát výběrové řízení, vyhodnotit přihlášky a projekty kandidátů a vybrat z nich nového generálního ředitele.

Proto se vši naléhavostí žádáme:

- 1. Zrušení výsledku výběrového řízení.*
- 2. Sestavení rady nezávislých odborníků, která by dočasně vedla ČT.*
- 3. Urychlení projednání a přijetí nového zákona o ČT.*

Zaměstnanci ČT nechtějí ovládnout Českou televizi, ale získat možnost a podmínky plnit poslání nezávislého veřejnoprávního média. Žádáme o projevy občanské solidarity a podpory.

Poslední nezávislá televize je přímo ohrožena! Pomozte ji zachránit! Jde o demokracii!

V Praze 20. prosince 2000“

Zdroj: DVORÁK, L. *Česká televiz – věc veřejná aneb Zápisky teroristovy*. 1. vyd. Brno: Nakladatelství Jota s. r. o., 2001. 136 s. IBSN 80-7217-133-X.

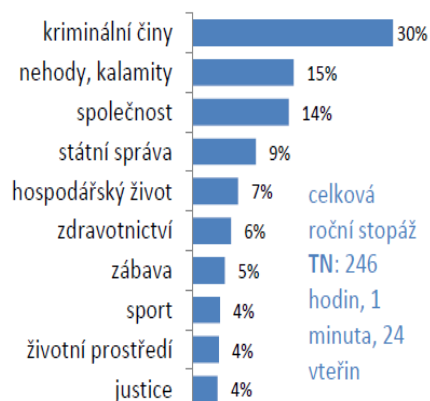
Příloha 2 Tematická struktura hlavních zpravodajských relací (2013)

Obrázek 1 Tematická struktura Událostí, Televizních novin a Zpráv (2013)

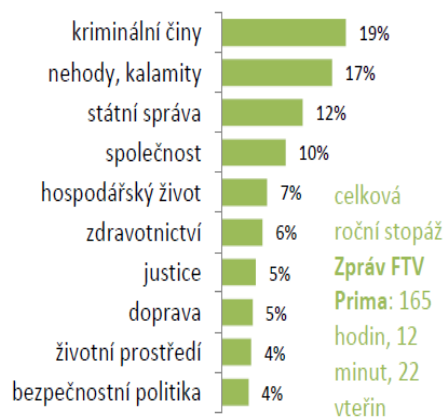
Graf III-2: Tematická struktura Událostí (rok 2013), podíl na stopáži

Graf III-3: Tematická struktura Televizních novin - TOP10 kategorií (rok 2013), podíl na stopáži

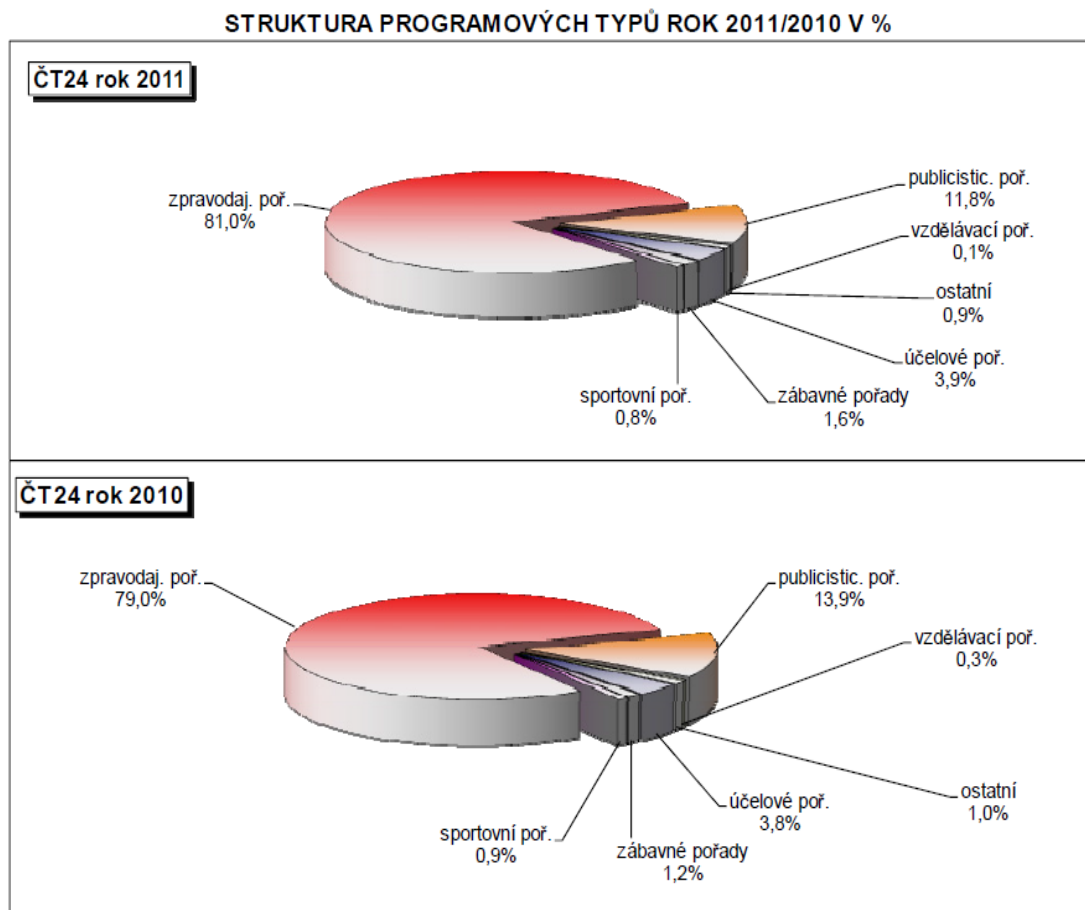
Graf III-4: Tematická struktura Zpráv FTV Prima - TOP10 kategorií (rok 2013), podíl na stopáži

Zdroj: Media Tenor – Analýza zpravodajství českých televizí (2013)

Příloha 3 Struktura programových typů ČT24 v roce 2010 a 2011

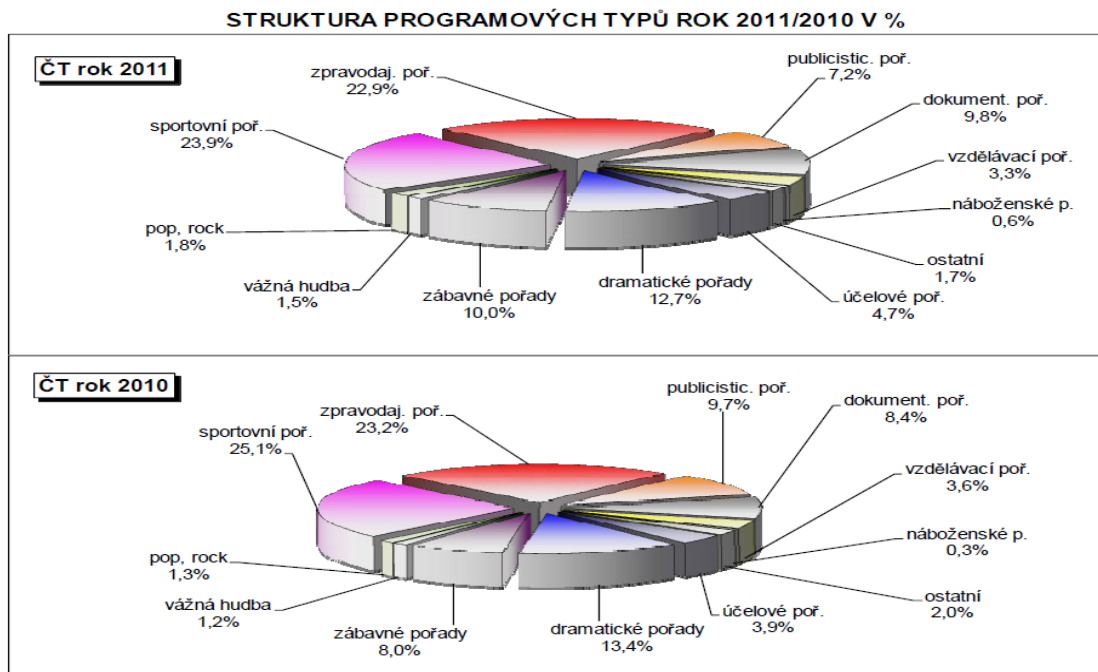
Obrázek 2 Struktura programových typů ČT24 2011/2010

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti ČT (2011)

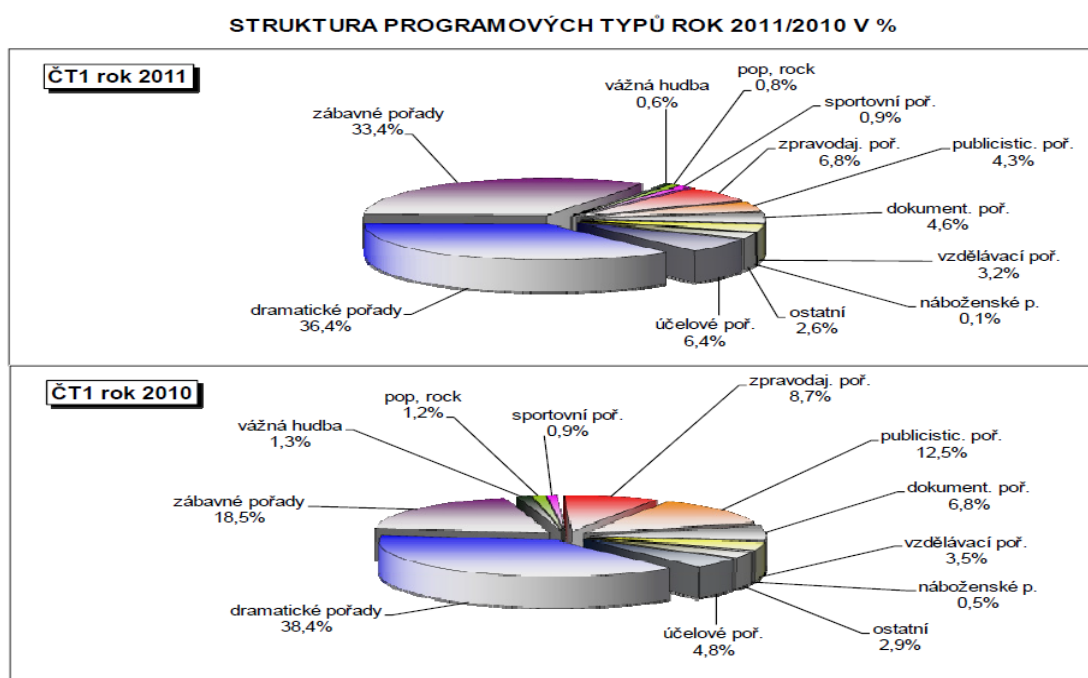
Příloha 4 Struktura programových typů České televize, ČT1 a ČT2

Obrázek 3 Struktura programových typů České televize v roce 2010 a 2011

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti ČT (2011)

Obrázek 4 Struktura programových typů ve vysílání ČT1 v letech 2010 – 2011 (v%)

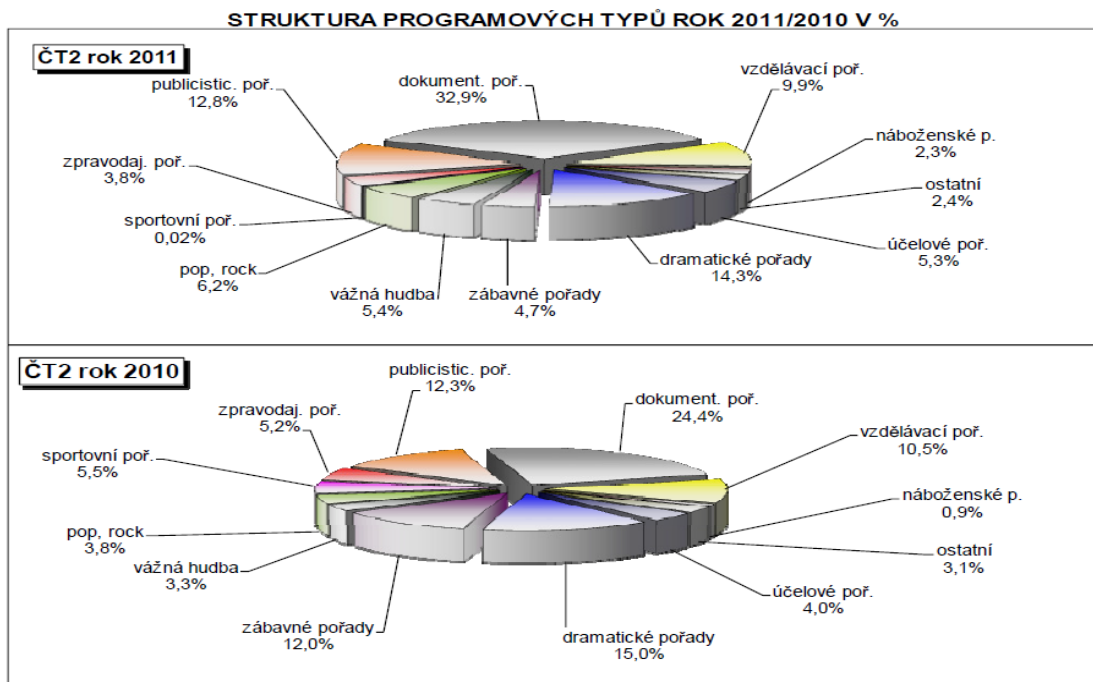

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti ČT (2011)

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Obrázek 5 Struktura programových typů ve vysílání ČT2 v letech 2010 – 2011 (v%)

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti ČT (2011)

Obrázek 6 Profil programu ČT1 a ČT2 – porovnání podílu žánrů na čase v roce 2011

ČT1 - Podíl žánru na čase

dramatický	36 %	■
zábavný	33 %	■
hudební	1 %	■
sportovní	1 %	■
zpravodajský	7 %	■
publicistický	4 %	■
dokumentární	5 %	■
vzdělávací	3 %	■
ostatní	9 %	■

ČT2 - Podíl žánru na čase

dramatický	14 %	■
zábavný	5 %	■
hudební	12 %	■
zpravodajský	4 %	■
publicistický	13 %	■
dokumentární	33 %	■
vzdělávací	10 %	■
náboženský	2 %	■
ostatní	8 %	■

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti ČT (2011)

Příloha 5 Divácká spokojenost

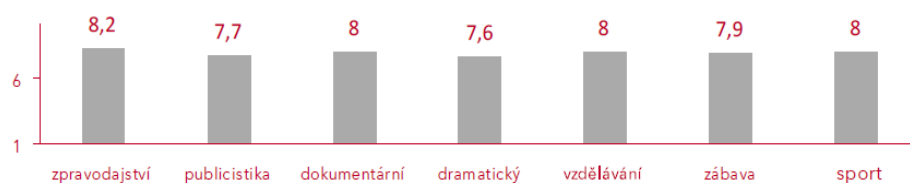
Česká televize pravidelně sleduje a zveřejňuje, s jakým ohlasem se u diváků setkávají vysílané pořady a potažmo i jednotlivé programy a žánry. Údaje o divácké spokojenosti získává Česká televize díky vlastnímu sociologickému výzkumu (www.ceskatelevize.cz). Respondenti přidělují pořadům, které v daném týdnu zhlédli, známku 1 až 10 (1 = nejhorší hodnocení, 10 = nejlepší hodnocení), jak dále uvádí zdroj. Průměrná spokojenost s vysíláním České televize se dlouhodobě pohybuje kolem hodnoty 8,2 (www.ceskatelevize.cz).

Obrázek 7 Spokojenost diváků s vysílanými pořady České televize

Hodnocení spokojenosti diváků s vysílanými pořady

Diváci v kvantitativním panelovém výzkumu DKV ČT hodnotí spokojenost diváka s jednotlivými odvysílanými pořady na škále 1 až 10 (kdy 1 = zcela nespokojen/a, 10 = zcela spokojen/a). Jednotlivé pořady hodnotí jen ti diváci, kteří pořad viděli, proto jsou absolutní úrovně spokojenosti pro jednotlivé žánry vysoké a je potřeba je vnímat v souvislosti s výší zásahu populace, kterého jednotlivé žánry dosahují (Zdrojem pro všechna uvedená data v této kapitole je výzkum DKV ČT).

Spokojenost s jednotlivými žánry ve vysílání České televize v roce 2011 v populaci 15+

Nadprůměrná spokojenost panuje mezi diváky se zpravodajstvím ČT, mírně nadprůměrná je u dramatických, vzdělávacích a sportovních pořadů. Průměrná spokojenost je se zábavními pořady.

Zdroj: Výroční zpráva o činnosti ČT (2011)

Příloha 6 Dotazník

Plní Česká televize funkci veřejnoprávního média?

Vážení,

obracím se na Vás s prosbou o vyplnění jednoduchého dotazníku. Cílem tohoto šetření je získat Váš názor na to, zda Česká televize skutečně slouží svým občanům a plní své poslání. Aby toto šetření bylo co možná nejobektivnější, prosím Vás o zaškrtnutí odpovědí, které nejlépe vyjadřují Váš osobní názor či postoj. Dotazníkové šetření je zcela anonymní a jeho výsledky budou využity pouze pro účely mé bakalářské práce: „Česká televize jako médium veřejné služby“. Dotazník obsahuje 13 jednoduchých otázek a jeho vyplnění nepřesáhne cca 7 minut.

Velmi Vám děkuji za vyplnění tohoto dotazníku.

Markéta Vítkovská.

Označte pouze jednu možnost.

1. Sledujete vysílání některých programů České televize?

- ano
- ne

2. Který z následujících programů České televize považujete za zdroj důležitých informací? Prosím, vyberte pouze jednu možnost.

- ČT1
- ČT2
- ČT sport
- ČT24
- ČT :D
- ČT atr

3. Poskytuje, podle vás Česká televize objektivní, vyvážené a všestranné informace?

- Určitě ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Určitě ne

4. Domníváte se, že nabídka pořadů České televize je vyvážená pro všechny skupiny obyvatel (tj. bere zřetel na jejich náboženství, kulturu, původ, národní totožnost, věk nebo pohlaví)?

- Určitě ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Určitě ne

5. Domníváte se, že ve vysílání České televize je věnován dostatečný prostor diskusi a konfrontaci názorů na jednotlivá témata?

- Určitě ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Určitě ne

- 6. Zastáváte názor, že Česká televize významně přispívá ke vzdělanosti svých diváků?**
- ano
 ne
- 7. Zastáváte názor, že Česká televize přispívá k pěstování a rozvoji kultury a umění v České republice?**
- ano
 ne
- 8. Zastáváte názor, že Česká republika potřebuje veřejnou službu České televize?**
- ano
 ne
- 9. Jste:**
- muž
 žena
- 10. Jaký je váš věk?**
- 15 – 24
 25 – 34
 35 – 44
 45 – 54
 55 – 64
 65 nebo více let
- 11. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?**
- základní
 vyučen/a
 středoškolské bez maturity
 středoškolské s maturitou
 vysokoškolské
- 12. Kde bydlíte?**
- venkov
 město

Zdroj: Vlastní

Příloha 7 Výsledky výzkumu – demografické otázky

Otázka 9: Jste?

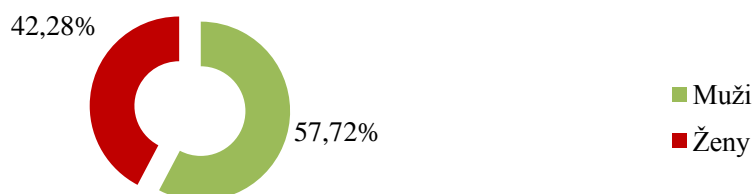
Z hlediska zkoumaného vzorku respondentů převažovalo zastoupení mužů, žen bylo o 15% méně.

Tabulka 9 Zastoupení respondentů z hlediska pohlaví

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Muž	86	57,72%
Žena	63	42,28 %

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 14 Zastoupení respondentů z hlediska pohlaví

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 10: Jaký je váš věk?

V tomto ohledu spadalo nejvíce respondentů do věkové kategorie 25 až 34 let, dále následovala téměř stejně obsáhle kategorie 15 až 24 let. Nejméně se zúčastnilo dotazování lidí ve věku 65 let a více.

Tabulka 10 Zastoupení respondentů z hlediska věkových kategorií

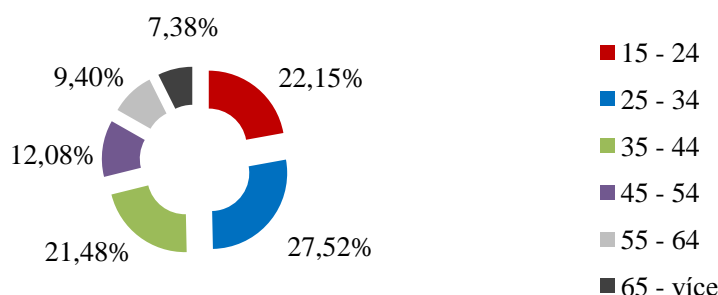
Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
25 – 34	41	27,52%
15 – 24	33	22,15%
35 – 44	32	21,48%
45 – 54	18	12,08%
55 – 64	14	9,4%
65 nebo více let	11	7,38%

Zdroj: Vlastní výzkum

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Graf 15 Zastoupení respondentů z hlediska věkových kategorií

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 11: Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

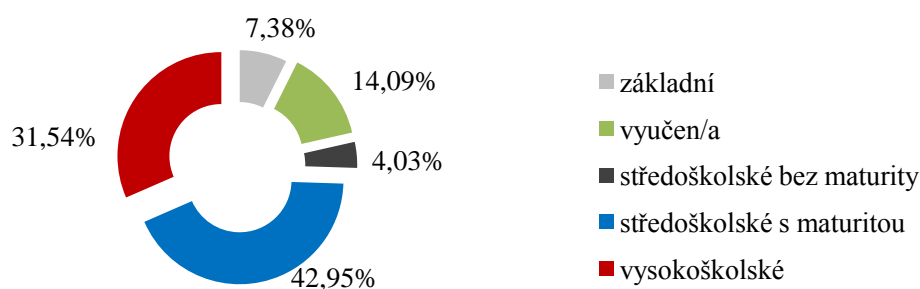
Z hlediska vzdělání, mělo nejvíce respondentů vzdělání středoškolské s maturitou, za ním následovalo vysokoškolské vzdělání. Třetí nejpočetnější skupinou bylo vyučení. Jen 7% dotázaných mělo vzdělání základní.

Tabulka 11 Zastoupení respondentů z hlediska dosaženého vzdělání

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
středoškolské s maturitou	64	42,95%
vysokoškolské	47	31,54%
vyučen/a	21	14,09%
základní	11	7,38%
středoškolské bez maturity	6	4,03%

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 16 Zastoupení respondentů z hlediska dosaženého vzdělání

Zdroj: Vlastní výzkum

Otázka 12: Kde bydlíte?

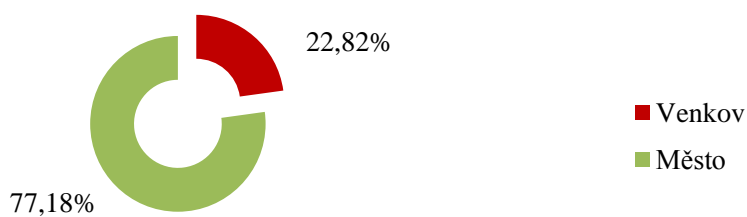
Velká většina respondentů pocházela z měst, na venkově bydlelo pouhých 22% dotázaných.

Tabulka 12 Zastoupení respondentů z hlediska bydliště

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
město	115	77,18%
vesnice	34	22,82%

Zdroj: Vlastní výzkum

Graf 17 Zastoupení respondentů z hlediska bydliště

Zdroj: Vlastní výzkum